

Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ
3580 Tiszaújváros, Kazinczy út. 3.

Tel.: 49/548-190 E-mail: human@tujvaros.hu

Levelezési cím: 3581 Tiszaújváros, Pf.: 64.

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT
SZAKMAI PROGRAM
(módosítás)

Készítette:

Szentgyörgyi Éva
intézményvezető

Besenyei Zsófia
szakmai vezető

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés	5
1. A Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központra vonatkozó általános információk	5
1.1 Az intézmény adatai	5
2. A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai feladatait ellátó szakmai szervezeti egység	5
3. A szakmai program hatálya	6
4. Jogszabályi háttér	6
5. A Család- és Gyermekjóléti Központ intézményi környezetének bemutatása	7
6. A szakmai egység tevékenységi körei	8
7. Az ellátottak köre	8
8. A gyermekjóléti szolgáltatás területe	9
9. Szolgáltatási helyek és elérhetőségeik, szolgáltatás ideje és módja	9
II. Az ellátandó célcsoport és terület jellemzői. (Demográfiai és statisztikai jellemzők, főbb társadalmi, szociális és gyermekvédelmi mutatók)	13
1. A Tiszaújvárosi Járás és Tiszaújváros, mint járásszékhely bemutatása	13
2. Járási települések bemutatása, területenkénti jellemzők	21
III. A Család- és Gyermekjóléti Központ célja, feladatai, alapelvei és a nyújtott szolgáltatáselemek	32
1. A Központ célja és feladatai	32
2. Szakmai alapelvek a gyermekjóléti szolgáltatás tevékenységében	33
3. Az intézmény által nyújtott szolgáltatáselemek	35
IV. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, létrejövő kapacitások, tevékenységek bemutatása	36
1. A feladatellátás megszervezése	36

1.1 A Család- és Gyermekjóléti Központ szervezeti keretei, a feladatellátás biztosítása	37
2. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége	38
2.1 Hatósági beavatkozáshoz kapcsolódó szakmai tevékenységelemek	40
2.1.1 Javaslattétel hatósági intézkedésre	40
2.1.2 Gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme	41
2.1.3 Védelembe vétel	42
2.1.4 Ideiglenes hatályú elhelyezés	43
2.1.5 Nevelésbe vett gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése	44
2.1.6 Családból kiemelt gyermek visszahelyezése, családba fogadásának elősegítése érdekében	45
2.1.7 Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartama alatt	46
2.1.8 Egyéni gondozási-nevelési terv készítése és végrehajtása	46
2.2 Szociális diagnózis készítése	46
2.3 Speciális szolgáltatások	48
2.3.1 Utcai szociális munka - Ifjúsági járőrszolgálat	48
2.3.2 Kapcsolattartási ügyelet	49
2.3.3 Gyermekvédelmi Jelzőrendszeri Készenléti Szolgálat	50
2.3.4 Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység	51
2.3.5 Jogi tájékoztatásnyújtás	58
2.3.6 Pszichológiai tanácsadás	58
2.3.7. Fogyatékoságügyi tanácsadás	59
2.3.8 Családterápia, családkonzultáció	60
2.4 Egyéb közösségfejlesztő rendezvények, szabadidős programok szervezése	62

2.4.1 Napközis Tábor	62
2.4.2 Köznevelési intézmények szervezésében megvalósuló táborokban történő részvétel, programszervezés	63
2.4.3 Csoportfoglalkozások iskolai szociális munka keretében	63
2.5 A család- és gyermekjóléti szolgálatok szakmai támogatása	62
2.6 Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer járási szintű koordi- nációja	64
3. Személyi és tárgyi feltételek	65
V. Az ellátás igénybevételének módja	66
VI. Az intézményen belül és más intézményekkel történő együttműködés módja	67
VII. A család- és gyermekjóléti szolgáltatásról szóló helyi tájékoztatás módja	68
VIII. Szakmai felkészültség biztosítása	69
IX. Szakmai dokumentáció	71
X. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	71
1. A gyermekek jogai	71
2. Szülői jogok	72
3. A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szakemberek jogai	72
Mellékletek	
1. számú melléklet	73
2. számú melléklet	76

I. Bevezetés

1. A Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központra vonatkozó általános információk

1.1 Az intézmény adatai

Az intézmény neve:

Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ

Székhely címe:

3580 Tiszaújváros, Kazinczy út 3.

Elérhetősége:

Telefon: 49/548-190

E-mail: human@tujvaros.hu

Honlap: www.human.tujvaros.hu

2. A Család- és Gyermejjóléti Központ szakmai feladatait ellátó szakmai szervezeti egység:

Család- és Gyermejjóléti Központ

Címe: 3580 Tiszaújváros, Kazinczy út 3.

A székhely címén található épület több funkciós, egy emeletes. Az épület más intézményeknek és hatóságoknak is helyet ad, mindamellett a Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ más szakmai egységei is itt működnek. Az intézmény ügyviteli feladatokat ellátó egysége az első emeleten található, míg a Család- és Gyermejjóléti Központ **esetmenedzserei és szakmai vezetője** a földszinten akadálymentesen megközelíthetők, **az első emeleten az óvodai és iskolai szociális segítők, valamint a szociális diagnózist készítő esetmenedzser kapott helyet.** A szakmai egység által nyújtott speciális szolgáltatások kizárólag itt vehetők igénybe, míg az alapszolgáltatások a járás több településén is biztosítottak.

Tiszaújvárosban a szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátás, valamint a gyermekjóléti alapellátás 2000 óta integrált intézményi formában valósul meg. A szolgáltatások igénybevételét ~~2022. 2024 2026.~~ év elején ~~97-98~~ fővel működő **Tiszaújvárosi** Humánszolgáltató Központ biztosítja.

3. A szakmai program hatálya

- A szakmai program személyes hatálya kiterjed a szolgáltatást igénybe vevők, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai működtetésében, szolgáltatásai nyújtásában közreműködő személyekre.
- A szakmai program területi hatálya a Tiszaújvárosi Járásban elhelyezkedő 16 település, azaz Girincs, Hejőbába, Hejőkeresztúr, Hejőkürt, Hejőszalonta, Kesznyéten, Kiscséc, Muhi, Nagycséc, Nemesbikk, Oszlár, Sajóörös, Sajószöged, Szakáld, Tiszapalkonya, Tiszaújváros közigazgatási területe.

4. Jogszabályi háttér

Család- és Gyermekjóléti Központnak az a járasszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik. Megszervezésére az alábbi jogszabályok vonatkoznak:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 415/2015. (XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról
- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- Tiszaújváros Város Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2016. (I.28.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi és gyermekjóléti ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról.

5. A Család- és Gyermekjóléti Központ intézményi környezetének bemutatása

A Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ 2000. július 1-jén jogutódlással alakult, jogállását tekintve önálló jogi személy.

Jogelődjei voltak a Városi Gondozási Központ (1989.), az Egyesített Bölcsődei Intézmény (1985.) és a Városi Családsegítő Központ (1989.).

Személyes gondoskodást nyújtó szociális alap és szakosított ellátást, valamint gyermekjóléti alapellátást biztosító integrált intézmény.

Fenntartója Tiszaújváros Város Önkormányzata.

Az integrált intézményben – szakmai és finanszírozási szempontokat figyelembe véve – feladatcsoportonként önálló szervezeti egységek kerültek létrehozásra, melyek között elkülönülten működnek az alap- és szakellátási feladatok, illetve a különböző célcsoportokat érintő, eltérő szakmai kompetenciákat igénylő feladatok.

2016. évben a korábbi családsegítő szolgálatok és gyermekjóléti szolgálatok tekintetében országosan gyökeres változások, átalakítások történtek a család- és gyermekjóléti szolgáltatások hatékonyabb működése és megerősítése céljából. Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény **az szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló** 1993. évi III. törvény **(Szt.–a továbbiakban: Szocvtv.)** és **az gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló** 1997. évi XXXI. törvény **(a továbbiakban: Gyvt.)** rendelkezéseit több ponton érintette, ezért 2016. január 1-~~vel~~ **-jével** az intézményen belül is – a

jogszabályi változásoknak megfelelően – megalakult a Család- és Gyermekjóléti Központ, mint önálló szakmai egység.

A Család- és Gyermekjóléti Központok szakmai feladatai az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2016. évi CLXVI. törvény alapján, 2018. januári hatályba lépéssel megjelent szociális diagnózissal, mint a szociális szolgáltatások igénybevételét megelőző, szükségleteket, jogosultságokat vizsgáló módszerrel bővültek, majd 2018. szeptember 1-vel -jével a Gyvt. 40/A. § (2) ag) pontja értelmében az óvodai és iskolai szociális segítő munkával, melynek végrehajtásával kapcsolatos részletes szabályozást a 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról tartalmazza.

6. A szakmai egység tevékenységi körei

A Család- és Gyermekjóléti Központ indokolt esetben hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységet végez, valamint speciális szolgáltatásokat biztosít.

- Kapcsolattartási ügyelet
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Utcai és lakótelepi szociális munka keretében
- Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység
- Családkonzultáció, családterápia
- Jogi segítségnyújtás
- Pszichológiai tanácsadás
- Szociális diagnózis
- Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek

7. Az ellátottak köre

A Tiszaújvárosi Járás településein életvitelszerűen tartózkodó és bejelentett lakcímmel rendelkező, 0-17 éves korú gyermekek, fiatal felnőttek és szüleik, valamint a Tiszaújvárosi Járás lakossága.

8. A gyermekjóléti szolgáltatás területe

Az intézmény a család- és gyermekjóléti szolgáltatást Tiszaújváros közigazgatási területén élők számára, valamint a Tiszaújváros Város Önkormányzata és a Tiszaújvárosi Járás településeinek önkormányzatai között létrejött feladatellátási szerződés alapján Girincs, Hejőbába, Hejőkeresztúr, Hejőkürt, Hejőszalonta, Kesznyéten, Kiscsécs, Muhi, Nagycsécs, Nemesbikk, Oszlár, Sajóörös, Sajószöged, Szakáld, Tiszapalkonya települések lakosai számára biztosítja. Ez összesen 16 települést jelent az ellátás szempontjából.

Tiszaújváros Város Önkormányzata a család- és gyermekjóléti központot integrált intézményi keretek között a Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ önálló szakmai egységként működteti, amelynek költségvetése önálló szakfeladatként kerül megtervezésre.

9. Szolgáltatási helyek és elérhetőségeik, szolgáltatás ideje és módja

- Tiszaújváros
3580 Tiszaújváros, Kazinczy út 3.
telefon: 49/548-190
e-mail: human@tujvaros.hu
nyitvatartás: hétfő-kedd-csütörtök: 7.30-16.00
szerda: 7.30-16.50
péntek 7.30-14.20

ügyfélfogadás: hétfő: 13.00-16.00
szerda: 8.00-16.50
péntek: 8.00-12.00
- Girincs
3578 Girincs, Petőfi út 1/A.
telefon: 49/459-800
e-mail: polgarmester@girincs.hivatal.t-online.hu
kesznyeten.esgysz@gmail.com
terepmunka: hétfő
ügyfélfogadás: hétfőn 8.00-9.00 óra között

- Hejőbába 3593 Hejőbába, Fő út 31.
 telefon: 49/458-847
 e-mail: gyermekjoletihejobaba@gmail.com
 terepmunka: kedd
 ügyfélfogadás: kedden 13.00-14.00 óra között
- Hejőkeresztúr 3597 Hejőkeresztúr, Petőfi út 56.
 telefon: 46/391-244
 e-mail: onkormanyzat@hejokeresztur.hu
gyermekjoletihejobaba@gmail.com
 terepmunka: kedd
 ügyfélfogadás: kedden 8.00-9.00 óra között
- Hejőszalonta 3595 Hejőszalonta, Rákóczi út 6.
 telefon: 46/391-244, 46/391-177
 e-mail: hivatal@hejoszalonta.hu
bikkgyermekjoleti@gmail.com
 terepmunka: szerda
 ügyfélfogadás: szerdán 12.00-13.00 óra között
- Kesznyéten 3595 3579 Kesznyéten, Béke tér 17.
 (3579 3578 Kiscséc településen élők számára is)
 telefon: 49/459-810
 e-mail: hivatal@kesznyetenph.t-online.hu
kesznyeten.csgysz@gmail.com
 terepmunka: hétfő
 ügyfélfogadás: hétfőn 11.00-13.00 óra között
- Muhi 3552 Muhi, Rákóczi út 2.
 telefon: 46/466-201

e-mail: muhionk@gmail.com

kesznyeten.csgysz@gmail.com

terepmunka: szerda

ügyfélfogadás: szerdán 8.00-9.00 óra között

- Nagycsécs

3598 Nagycsécs, ~~Anna út 1.~~ **Apponyi út 50.**

telefon: 49/540-~~046 451~~

e-mail: ~~onk.nagyeseecs@gmail.com~~ hivatal@nagyeseecs.hu

gyermekjoleti.szolgalat@sajooros.hu

terepmunka: csütörtök

ügyfélfogadás: csütörtökön 8.00-9.00 óra között

- Nemesbikk

3592 Nemesbikk, Petőfi út 13.

(3596 Szakáld településen élő ellátottak számára is)

telefon: 49/458-802

e-mail: bikkph@enternet.hu

bikkgyermekjoleti@gmail.com

terepmunka: csütörtök

ügyfélfogadás: csütörtökön 10.00-14.00 óra között

- Oszlár

3591 Oszlár, Petőfi út 11.

telefon: 49/540-489

e-mail: oszlaronk@gmail.com

csaladsegito@tiszapalkonya.hu

terepmunka: kedd

ügyfélfogadás: kedden 12.00-13.00 óra között

- Sajóörös

3586 Sajóörös, Fő út 16. **Jókai út 2.**

telefon: 49/540-008- ~~343-370~~

e-mail: hivatal@sajooros.hu

gyermekjoleti.szolgalat@sajooros.hu

terepmunka: szerda

ügyfélfogadás: szerdán 10.00-11.00 óra között

- Sajószöged

3599 Sajószöged, Ady E. út 12. 14.

telefon: 49/542-175

e-mail: csgysz.sajoszoged@gmail.com

terepmunka: csütörtök

ügyfélfogadás: csütörtökön 14.00-15.00 óra között

- Tiszapalkonya

3587 Tiszapalkonya, Dobó út 2.

(3588 Hejőkürt településen élő ellátottak számára is)

telefon: 49/340-152

e-mail: tiszapalkonya.csgysz@gmail.com

csaladsegito@tiszapalkonya.hu

terepmunka: szerda

ügyfélfogadás: szerdán 13.00-14.00 óra között

II. Az ellátandó célcsoport és terület jellemzői

(Demográfiai és statisztikai jellemzők, főbb társadalmi, szociális és gyermekvédelmi mutatók)

1. A Tiszaújvárosi Járás és Tiszaújváros, mint járásszékhely bemutatása

A Tiszaújvárosi Járás Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyéhez tartozó járás 2013-tól, székhelye Tiszaújváros. Területe 248,87 km², népessége 2021. 2025. január 1-jén 31.236 29.971 fő, 2022. január 1-én 30.769 fő volt.

2022. január 1-én a magyarországi állandó lakosok számát (9.841.587 fő) tekintve a borsodban élők annak 0,3 %-át képezik.

A járásban a 0-17 év közötti gyermekek száma 2021. 2025. január 1-én 5.753 5.522 fő volt, mely a járás teljes lakosságának 18,7 18,42%-át tette ki.

Tiszaújváros egy ipari város és 15 község tartozik hozzá, melyekhez további 38 db hozzájuk kapcsolható településrész található.

Tiszaújváros Miskolctól 35 km-re, a Sajó tiszai torkolatánál fekvő település, közvetlenül a Nyékládházától Debrecenig húzódó 35-ös főút mellett fekszik. Kedvező földrajzi fekvése van, síkság és teraszos folyóvölgy jellemzi. A Tisza és a Sajó folyók torkolata által közre zárt területen fekszik. Területe 46,04 km². A település magas népsűrűséget - 380,47 fő/km² -, azaz nagyfokú városiasodottságot mutat.

A kiépült gyorsforgalmi úthálózatnak köszönhetően Budapest (176 km), Debrecen (67 km), Miskolc (40 km) és Nyíregyháza (60 km) is könnyen elérhető Tiszaújvárosból. Miskolc, Debrecen és Nyíregyháza között összekapcsoló szerepet játszik földrajzi fekvése miatt. A város külső részeként említendő a Tisza-sziget, melyen átívelő híd teremt közúti kapcsolatot Borsod-Abaúj-Zemplén és Hajdú-Bihar vármegye között.

A település neve többször változott az elmúlt évtizedekben. 1970-ig Tizzaszederkény néven, majd 1991-ig Leninvárosként volt ismeretes, míg ezt követően felvette a Tiszaújváros nevet. Miskolc, mint vármegyeszékhely után a vármegye ötödik legnépesebb települése. Első írásos emlék 1268-ból maradt az utókorra, amelyben Tizzaszederkény falut Villa Scederkyn néven említi egy oklevél. A jelenlegi várost a II. világháború utáni szocialista ipartelepítési program

hívta életre. A Tiszapalkonyai Hőerőmű, a Tiszai Hőerőmű, a Tiszai Vegyi Kombinát és a Tiszai Kőolajipari Vállalat, majd később az Ipari Park megépítése adta az iparát, melynek működtetésére az első városlakók 1957-ben költöztek be a korábbi szántóföldön épült lakásokba. A gyarapodó munkások száma magával vonzotta az infrastruktúra gyors ütemű kiépülését is.

A város korszerű lakásállománnyal rendelkezik. A lakások 98-99 százaléka magántulajdonban van. A város lakásállományának 97 százaléka összkomfortos, 83 százaléka távfűtésű korszerű lakás.

A lakásállomány elhelyezkedése és elkülönülő jellege miatt, a városban négy városrészt különböztetnek meg a kutatók:

- a hagyományos városrész, Óváros (Tizzaszederkény), amelynek a lakásösszetétele vegyes, mind a kisebb, mind a nagyobb lakások megtalálhatók,
- a Kertváros, ahol tipikusan modern, nagy alapterületű, nagy szobaszámú lakások találhatók ('90-es években alakult),
- a belváros, ahol a lakótelepi lakásokra jellemző másfél és kétszobás lakások teszik ki a lakásállomány 75 százalékát, majd végül
- a Tiszapart városrész, az Erőmű lakótelep, melynek 90 lakását vegyesen lakótelepi épületek és kertes házak alkotják.

Ha városszerkezeti szempontból közelítünk, akkor egy ötödik, ipari területet is említeni szükséges.

A születések száma vonatkozásában az alábbiak mérvadóak:

Magyarországon 2020-ban 92.338 gyermek született, 2021-ben pedig 93.000. A magyarországi élve születésekből 2020. évben Borsodban 7.158 gyermek látta meg a napvilágot, mely 7,75%-a az országos adatnak.

2021. 2025. évben Borsodban –Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében 7184 6018 gyermek született, mely az országos adatnak 7,72 7,76%-a. mely minimális esökkenést mutat az országos adathoz képest, annak ellenére, hogy magasabb számot mutat.

Tiszaújvárosban a *lakónépesség* száma csökkenő tendenciát mutat. A 2000-ben 18.454 fős lakónépesség ~~2011-re 17.934 főre, 2021-re 15.850 főre, míg 2022 2025-re 15.247 14.460~~ főre csökkent.

A születések száma csökkenő tendenciát mutat. Míg ~~2020-ban 2021-ben 115 113~~ gyermek, addig ~~2021-ben 2024-ben 105 67~~ gyermek született a településen.

A tiszaujvárosi lakosság csökkenésének hátterében vélhetően a városkörnyéki agglomeráció kialakulását, a szomszéd településekre való költözést kell megemlítenünk.

Tiszaújváros a kedvező várospolitikai intézkedéseknek (első lakáshoz jutók támogatása, babakötvény, ösztöndíj rendszer, nyugdíjasok támogatása) köszönhetően kedvező letelepedési feltételeket teremt a lakosság számára. Ezek az intézkedések elsősorban a helyi lakosságot érintik, így a generációk egy része felnőve nem hagyja el a várost, lakást vásárolnak, vagy építkeznek Tiszaújvárosban. Közepesen jellemző, hogy közeli településről családok, egyének Tiszaújvárosba költöznek, mivel a városban működő ipari létesítmények miatt a térségben itt találhatóak a legkedvezőbb munkafeltételek.

A ~~2011-es 2022-es~~ népszámlálás során a lakosság ~~84,3%-a 87%-a~~ magyar, ~~1,5%-a ukrán, 0,7%-a 0,9%-a~~ roma, 0,6%-a német, ~~0,3%-a román, 0,2%-a 0,1%-a~~ ruszin, ~~0,1%-a lengyel, 0,1%-a szlovák, 0,1%-a szerb, 0,1%-a görög, 1,3%-a 4,4%-a~~ egyéb, nem hazai nemzetiségűnek (~~lengyel, szlovák, román, örmény~~) tartotta magát, míg ~~15,6% a lakosság fennmaradó része~~ nem kívánt válaszolni.

A vallási kötődés szempontjából a város ~~lakosságának 23,6%-a 23%-a római~~ katolikus, ~~16,6%-a 15,1%-a~~ református, ~~2,7%-a görögkatolikus, 0,2%-a evangélikus, 1,0%-a 0,3%-a~~ egyéb ~~más~~ vallási közösséghez tartozónak ~~mondta vallja~~ magát, míg ~~23,7% 17,8%~~ nem tartozik egy vallási közösséghez sem, ~~és 32,2% míg a lakosság fennmaradó része más vallási közösséghez tartozik vagy~~ nem kívánt válaszolni.

~~A megye lakosságának iskolai végzettségére vonatkozóan a legfrissebb forrás a 2016. évi mikrocenzus felmérés. Az adatok alapján az iskolai végzettség tekintetében Borsod-Abaúj-Zemplén megye nem igazán büszkélkedhet, ugyanis a megyék rangsorában Szabolcs-Szatmár-~~

Bereg megyét követve a második helyet foglalja el az általános iskolával nem rendelkezők arányát (13,8%) tekintve. A maximum általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 39%, amely adat szintén nem túl biztató (csak három megye „előzi” meg a vizsgált megyét e tekintetben).

Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye 16 járása közül a tiszaujvárosi járás lakossága az iskolai végzettség tekintetében (a 7 éves és idősebb népesség tekintetében) a Mikrocenzus (KSH) alapján a 4. helyet foglalja el a lentebbi adatokkal, melyből látható, hogy a megyéhez képest a járás helyzete kedvezőbb képet mutat:

8 általános iskolai végzettség sines: 12%

8 általános iskolai végzettség: 22%

szakmai középfok, érettségi nélkül: 21%

érettségi: 30%

egyetem, főiskola: 15%

Tiszaujvárosi lakosok 34,2%-ának legmagasabb iskolai végzettsége érettségi, 20,9%-uk főiskolai vagy egyetemi végzettséggel rendelkezik. Szakképzettséggel rendelkezik a lakosok 17,9%-a, 8 általános iskolai végzettséggel a 14,9%-a. 8 általános iskolai végzettségnél alacsonyabb végzettsége a lakosság 7,3%-ának van.

A Központ ellátási körébe végzettségüket tekintve zömében azok a személyek tartoznak, akik 8 általános iskolai osztályt, illetve 8 általános iskolai osztálynál kevesebbet végeztek el.

A járás területén összesen 37 35 db köznevelési intézmény van, ebből 15 14 iskola és 20 óvoda és 1 kollégium. Az iskolák közül kettő középiskola.

A legkisebb létszámú iskola a Hejőkeresztúri IV. Béla Általános Iskola szakáldi intézménye (2021/2022 tanévben 13 fő), míg a legnagyobb létszámú a Tiszaujvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium (2021/2022 tanévben 599+46 fő).

A legkisebb létszámú óvoda a Szakáldi Manócskák Óvoda (2021/2022 nevelési évben 18 fő), míg legnagyobb létszámú a Tiszaujvárosi Napközi Otthonos Óvoda Szivárvány Óvodája (2021/2022 nevelési évben 147 fő).

A járás területén működő köznevelési intézményekbe (37 35 db) összesen 5.080 5114 gyermek jár a 2025/2026-os tanévben.

Országos viszonylatban, Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében a legkedvezőtlenebb a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya az óvodákban és az iskolákban. A megye Szabolcs-Szatmár-Bereggel és Nógráddal együtt tartozik azon területek közé, melyekben az óvodások közül minden 3. halmozottan hátrányos helyzetű.

Megyén belül némileg kedvezőbb a helyzetkép a Tiszaújvárosi járást illetően az iskolás gyermekek (4.020 fő 3988 fő) közül 2021/2022-es 2025/2026-os tanév I. félévében hátrányos helyzetű gyermek 206 182 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 465 330 fő volt. Óvodáskorú gyermekek (1060 1126 fő) közül hátrányos helyzetű 92 82 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 139 109 fő volt.

Tiszaújvárosban pedig ez az arány a járáson belül is sokkal jobb, hiszen hátrányos helyzetű gyermek 46 38, halmozottan hátrányos helyzetű 44 33 gyermek van. Ez a gyermekpopuláció 3,5 % a a településen. volt a 2025. október 1-jei adatok alapján.

Tiszaújvárost az elmúlt évtizedekben gyakran emlegették úgy, mint a fiatalok városát, hiszen hosszú éveken keresztül a születések száma meghaladta az országos átlagot. A nyugdíjas korú lakosság száma korábban jelentősen elmaradt az országos átlagtól. Jelenleg a népességcsökkenés és az előregedés mértéke Tiszaújvárosban még nem éri el a vármegyei szintet, azonban tendenciájában már látszik, hogy a következő években az országosan megfigyelhető jelenséggel párhuzamosan itt is emelkedni fog az idősek aránya. A Tiszaújvárosban élő népesség a megyei népességhez képest magasabb arányban rendelkezik érettségivel és felsőfokú iskolai végzettséggel; magasabb a foglalkoztatottak, alacsonyabb az inaktívok és eltartottak aránya, és feltűnően alacsonyabb a magukat a roma etnikumhoz tartozónak vallók aránya, mint Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében.

Tiszaújváros szociális szolgáltatási köre folyamatosan bővül a törvényi előírásoknak történő megfelelés és helyi szükségletek figyelembevételének eredményeként.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást 16 fő biztosítja a város közigazgatási területén (családsegítói, esetmenedzseri, szociális diagnózist készítő esetmenedzseri, valamint óvodai és iskolai szociális segítői tevékenység formájában).

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői:

- a szociális veszélyeztetettség;
- a szegénykultúrából fakadó életvezetési, szocializációs problémák;
- mentális és addiktológiai betegségek megjelenése a családban;
- hátrányos munkaerő piaci helyzetű szülők, tartós munkanélküliség;
- kriminalizálódás mind a felnőttek, mind a gyermekek körében;
- iskolai beilleszkedési, tanulási zavarok.

Család- és Gyermekjóléti Központ statisztikai mutatói 2021. 2025. évről

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintett kiskorúak és 18. életévét betöltött fiatalok:

- védelembe vétel hatósági intézkedéssel érintett gyermekek száma: **140 199** fő
- **ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma: 16 fő**
- nevelésbe vett gyermekek száma: **45 81** fő
- utógondozás, szakellátásból kikerült gyermekek száma: **5 1** fő

Összesen nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma: **190 297** fő

Védelembe vett kiskorúak településenként, valamint a településen bejelentett lakcímmel rendelkező gyermekek számához viszonyítva (2021. 2025. év):

Települések	Védelembe vett kk. száma	Védelembe vett kk.-ak aránya a településen élő 0-18 17 éves fiatalok számához viszonyítva
-------------	--------------------------	--

Tiszaújváros	32 14	1,3% 0,68%
Girincs	22 30	8,36%-10,2%
Hejőbába	0 14	0 3,75%
Hejőkeresztúr	0	0
Hejőkürt	0 2	0 4,25%
Hejőszalonta	18 15	7,2% 5,88%
Kesznyéten	30 80	5,98% 14,67%
Kiscséc	2 3	3,44% 4,83%
Muhi	0	0
Nagycséc	25 11	12,88% 6,11%
Nemesbikk	4 11	2,09% 5,72%
Oszlár	2 0	4,34% 0
Sajóörös	0	0
Sajószöged	1 3	0,22% 0,66%
Szakáld	0 5	0 5,74%
Tiszapalkonya	4 11	1,54% 3,97 %

A Család- és Gyermekjóléti Központ illetékességi területén élő gyermekek körében az elmúlt három év tekintetében a hatósági intézkedéssel érintettek száma folyamatos növekvő tendenciát mutat. Számuk (gyermek+szülő) 2019. 2022. évhez képest 62,7% 30,2%-kal, 2020. évhez képest 12,7 %-al nőtt 2021. 2025. évben.

Ezen belül a 0-17 éves korosztályt tekintve 2019. 2022. évhez viszonyítva 2020. 2025. évben 44,7 %- 31,65%-os míg 2021. évben 54,5 %-os emelkedés tapasztalható. 2020. 2022. évhez viszonyítva 21 58 fővel emelkedett a védelembe vett gyermekek száma a járáson belül, mely 17,6% 29,15%-os növekedést jelent.

Tiszaújváros vonatkozásában 2020. 2025. évben a védelembe vett gyermekek száma 58%-55%-kal nőtt csökkent (7 fő 14 fő) 2019. 2022. évhez képest (31 fő), míg 2021-re ez a mutató két év távlatában 166,6%-os (20 fő) elmozdulást mutat.

A járás további települései egészét tekintetében tekintve 2020. 2022. évhez képest esupán 8% 29,1%-os, 2024. évhez képest 27.1%-os növekedés tapasztalható 2021-2025-re, 2019. évhez

képest pedig 66,1%-os az emelkedés. **a védelembe vett gyermekek számában.**

A lakosságszám és veszélyeztetett gyermekszám arányait tekintve első helyen **Nagyeseés, Kesznyéten,** második helyen Girincs, harmadik helyen pedig **Hejőszalonta Nagycséc** áll, ezt követi **Kesznyéten Hejőszalonta,** majd **Kisesées Szakáld.** A fenti számok is mutatják, hogy a Járást tekintve legveszélyeztetettebb a kiskorú lakosság **Nagyeseésen-Kesznyéten településen.**

A veszélyeztetettség fő okai alapján a Tiszaújvárosi Járás településein élő ellátottak vonatkozásában az alábbi sorrend állítható fel a 2021-es 2025-ös év adatai alapján:

1. **1. a szülők, család életvitele, életvezetési problémája (szennvedélybetegségek, antiszociális viselkedés) 103 155** esetben,
2. **2. családi konfliktus 26** esetben,
3. **3. a tankötelezettség elmulasztása 21 62** esetben,
4. **4. gyermek fizikai elhanyagolása 11 28** esetben,
5. **5. nevelési probléma 8** esetben,
6. **6. magatartás, vagy tanulási zavar 5** esetben,
7. **7. elégtelen lakáskörülmények 4 20** esetben,
8. **8. családi-szerkezeti 8** esetben
9. **9. csavargás 2 8** esetben,
10. **10. kortárs csoport negatív hatása 2 6** esetben,
11. **11. gyermek családon belüli lelki bántalmazása 4** esetben
12. **12. gyermek családon belüli szexuális bántalmazása 3** esetben
13. **13. 10. gyermek családon belüli lelki elhanyagolása 1** esetben
14. **14. 11. szülő(k) egészségi problémái 1** esetben
15. **15. 12. drogfogyasztás 1** esetben
16. **16. gyermek családon belüli fizikai bántalmazása 3** esetben,
17. **17. egyéb magatartási probléma 3** esetben,
18. **18. egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés 1** esetben,

2. Járási települések bemutatása, területenkénti jellemzők

Girincs

- népessége ~~893~~ 932 fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: ~~263~~ 294 fő (2021. 2025. január 1-jén)
- lakások száma: 288

A község Tiszaújvárostól és a Kesznyéteni tájvédelmi körzettől nem mesze található. A településen iskola, óvoda, körzeti háziorvosi és fogorvosi szolgálat, **védőnői szolgálat**, gyógyszerár biztosított. ~~A 0-17 éves gyermekek 65 %-a~~ **A 2022-es Népszámláláskor a lakosság 11,9%-a vallotta magát** roma származásúnak. **A 0-17 éves gyermekek nagyrésze** ~~részük~~ hátrányos helyzetű. A szülők alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, munkanélküliek, jellemzően nagycsaládban élnek, ~~ahol átlagosan a négy gyermek elfogadott.~~ **Körükben** jellemző, hogy a fiatalok a tanköteles **életkor** végét elérve tanulmányaikat abbahagyják, ~~a lányok fiatalon (14-15 évesen) szülnék.~~ Vannak olyan fiatalok, akik megkezdik a középiskolát, de egy-két év elteltével ~~hiányzások miatt megbuknak, kimaradnak~~ **lemorzsolódnak**, pedig értelmi képességeik megengednék, hogy befejezzék az iskolát. **képességeik alapján befejezhetnék az iskolát és szakmát szerezhethének.** A munkanélküliség kényszerében a faluban sokan választották a nevelőszülői **munkát hivatást.** Girincsen közel 50 gyermek él átmeneti nevelésben. Girincsi lakosú gyermek azonban nincs állami gondozásban. A B.-A.-Z. Vármegyei Önkormányzat fenntartásában működik a Girincsi **B.-A.-Z. Vármegyei Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelést-Oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Szakiskola, Diákotthon és Nevelőotthon**, mely intézményben sajátos nevelési igényű gyermekek **oktatása, nevelése** és ellátása folyik. A településen egyszemélyes **család- és** gyermekjóléti szolgálat működik, a családsegítő **megbízással, részmunkaidőben teljes munkaidőben** látja el a gyermekvédelmi feladatokat **Muhi**, Kesznyéten és Kiscsécstelepüléssel társulásban.

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői:

- igazolatlan hiányzások,
- szülői elhanyagolás,
- rossz lakhatási és szociális körülmények,

• ~~fiatalkorú/ kiskorú lány terhessége,~~

• ~~tudatmódosítószer használat.~~

Hejőbába

• népessége ~~1929 1949~~ fő (2022. 2025. január 1-jén)

• 0-17 éves gyermekszám: ~~347 373~~ fő (2021. 2025. január 1-jén)

• ~~lakások száma 535~~

A község Miskolctól 30 km-re, dél-keletre, Tiszaújvárostól 16 km-re, nyugatra található. A lakosság hosszú ideig mezőgazdasággal foglalkozott, sokak számára ma is ez a fő megélhetési forrás. Korábban a környező nagyvárosok ipari üzemei kínáltak még ~~munkahelyet munkalehetőséget~~ a lakosságnak, azonban az utóbbi évek gazdasági visszaesése miatt nehezebb új munkahelyet találni, vagy megtartani ~~a munkahelyet, azt. A lakosok többsége (30,6%) 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A munkanélküliek száma kb. 45-50 fő, akiknek több, mint 2/3-a szakmunkás, vagy középfokú végzettségű. A 2022-es Népszámláláskor a lakosság 16,5%-a vallotta magát roma származásúnak. A lakosság 26%-a roma származású.~~ A kiskorú gyermekek közül ~~40 22~~ fő hátrányos helyzetű, ~~39 49~~ fő halmozottan hátrányos helyzetű. ~~2022. év elején 25 gyermek részesült alapellátásban és 14 fő családsegítésben.~~ A településen biztosított egészségügyi ellátás (házi orvos, fogorvos, védőnői szolgálat), óvoda, általános iskola, művelődési ház, család-és gyermekjóléti szolgálat Hejőkeresztúr településsel társulásban.

Hejőkeresztúr

• népessége ~~1058 1045~~ fő (2022. 2025. január 1-jén)

• 0-17 éves gyermekszám: ~~206 228~~ fő (2021. 2025. január 1-jén)

• ~~lakások száma 411~~

A település a Sajó és Hernád folyó síkjai által határolt területen található, a Hejő patak mentén. Az utóbbi években megfigyelhető a közeli városiak ide költözése. ~~Az aktív korú lakosság körében kisebb növekedés tapasztalható.~~ A regisztrált munkanélküliek száma viszonylag alacsony. A településen biztosított óvoda, körzeti iskola, egészségügyi alapellátás, ~~család- és gyermekjóléti szolgáltatás szolgálat~~ Hejőbába községgel társulva.

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői Hejőbába – Hejőkeresztúr

- elsősorban a roma lakosság körében az alacsony iskolai végzettség, hiányos személyi higiéné, fiatalkori terhesség — korai családalapítás,
- anyagi és lakáskörülmények,
- nevelési hiányosságok,
- igazolatlan hiányzások.

Hejőkürt

- népessége 280 282 fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: 37 47 fő (2021. 2025. január 1-jén)
- lakások száma 137

A település közvetlenül csatlakozik az M3-as autópályához. A településen jelenleg nincs kiépített szennyvíz csatornahálózat, azonban kiépített villany, vezetékes gáz, telefon és ivóvíz hálózattal rendelkezik. A településhez legközelebb fekvő város Tiszaújváros, oda kell fordulnia a lakosságnak orvosi járó beteg szakellátás tekintetében és a járási hivatalok hatáskörébe utalt ügymenetekben. Jellemző a munkanélküliség arányának növekedése. A településen működik a Pajkos Fénysugár Alapítvány által működtetett integrált bölcsőde és óvoda, valamint gyógypedagógiai ellátás. A családok összetételét tekintve 2022. év elején egy gyermekes család 14, kétgyermekes 8, többgyermekes család 3, és egyedül élő 35 fő van. A halálozások száma magasabb, mint a születetteké, azonban a lakosság szám nem csökken a beköltözők száma miatt. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 1 fő, hátrányos helyzetű pedig 2 fő van. Tartósan álláskereső személy 10 fő. A gyermekjóléti ellátást Tiszapalkonya község családsegítője biztosítja, azonban 2022. év elején nincs ellátott a szolgálatnál.

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői

- igazolatlan hiányzással összefüggő nevelési problémák

Hejőszalonta

- népessége 817 828 fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: 250 255 fő (2021. 2025. január 1-jén)
- lakások száma 230

Hejőszalonta község Borsod-Abaúj-Zemplén **vár**megyében, a Bükk hegységtől délkeletre, a Borsodi Mezőségtől északra helyezkedik el. Közúton Tiszaújvárostól 22, Miskolctól **délre**, 20 kilométerre található. **A lakosság nagyobb részét az időskorúak száma adja, a népesség kb. 50 %-a roma. A településen a családok összetételét illetően a nagy családosok vannak többségben, kb. 30 család. Egyszülős család 2, kétgyermekes 10, egyedül élő 26 személy van nyilvántartva. 2021-ben 9 gyermek született és 10 fő hunyt el. Hátrányos helyzetű gyermek 2 fő, míg halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 196 fő van nyilvántartva, mely a gyermekpopulációt tekintve 78,4 %. Tartós álláskereső 10 fő van nyilvántartva 2022. év elején. A kevés jövedelem miatt a lakosság túlnyomó része a rendelkezésre álló anyagi javait (35%) az ingatlan fenntartására fordítja, majd ennél nem sokkal alacsonyabb százalékban (30%) élvezeti szerekre fordítják azt. A lakóingatlanok száma átlagosan évente 1 darabbal nő.**

A helyileg illetékes szolgálatnál 24 fő részesül alapellátásban 2022. év elején. Nemesbikk és Szakáld településsel társulásban látja el 1 fő családsegítő a **család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait. **Jellemzően sokproblémás családok kerülnek a szolgálat látókörébe (anyagi, gyermeknevelési, életvezetési problémák, a gyermek magatartás- és teljesítmény zavara, szünet- és vagy pszichológiai beteg szülő, konfliktusokkal terhelt kapcsolatok). Jellemző a szülői képesség- és tudatosság hiánya, a gyermekek elhanyagolása.****

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői

- alacsony jövedelem
- alacsony iskolai végzettség
- **tartós munkanélküliség**
- elégtelen lakáskörülmények, rossz higiénés feltételek
- szünetbetegségek
- **családi** konfliktusok

Kesznyéten

- népessége **1864 1890** fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: **501 545** fő (2021. január 1-jén)
- lakások száma **646**

Miskolctól 36, Tiszaújvárostól 6 km-re található, a történelmi Zemplén vármegye legdélebbi szegletében. Kesznyéten környéke folyamatosan lakott vidék. A település legnagyobb kincse a Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet, melyet 1990-ben nyilvánítottak védetté. A településen **családi bölcsőde**, óvoda, általános iskola, gyógyszertár, háziorvosi és védőnői szolgálat, valamint **család- és gyermekjóléti** szolgálat működik. Jellemzően sokproblémás családok kerülnek a **gyermekjóléti** szolgálat látókörébe (anyagi, gyermeknevelési, életvezetési problémák, a gyermek magatartás- és teljesítmény zavara, **igazolatlan hiányzás**, szenvedély- és vagy pszichiátriai beteg szülő, konfliktusokkal terhelt kapcsolatok). Az itt élő családok körében nem érték a tanulás, a gyermekek beilleszkedési, magatartási problémákkal, igazolatlan hiányzásokkal kerülnek a szolgálat látókörébe. Jellemző a szülői képesség- és tudatosság hiánya, a **gyermek**ek elhanyagolása. **Nincs családtervezés, a fogamzásgátlás hiánya, terhességek eltitkolása jellemző.**

Kiscséc

- népessége **194 193 fő (2022. 2025. január 1-jén)**
- 0-17 éves gyermekszám: **58 62 fő (2024. 2025. január 1-jén)**
- **lakások száma 50**

A kisközség Miskolctól 30 km-re, délkeletre a Sajó folyó partján helyezkedik el, Kesznyéten település szomszédságában. A település közművesítés szempontjából meglehetősen elmaradott. A **2011-es** népszámlálás **kérdőívében során** a válaszadók köréből **83% 9%** vallotta magát roma nemzetiségűnek.

Család -és gyermekjóléti szolgáltatást Kesznyéten település családsegítője biztosítja.

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői Kesznyéten – Kiscséc

- többszörösen hátrányos helyzetből adódó életvezetési és szocializációs problémák,
- igazolatlan hiányzások,
- beilleszkedési, magatartási problémák,
- deviáns viselkedés,
- **kiskorúak lelki-, fizikai- és értelmi elhanyagolása**
- **szülői elhanyagolás (terhességek eltitkolása is).**

Muhi

- népessége 497 484 fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: 86 85 fő (2021. 2025. január 1-jén)
- lakások száma 208

A község Miskolctól 21 km-re, délkeletre, a Sajó jobb partján fekszik. A település lakói részben mezőgazdaságból, részben a folyók adta lehetőségből, és kereskedelemről élnek. A faluban megtermelt zöldség, gyümölcs számára Miskolc és Tiszaújváros jó felvevő piacnak bizonyul. Sok embernek biztosítanak munkalehetőséget a közeli városok nagyüzemei is. A községben kevés a fiatal, a lakosság nagy részét a középkorú és idősebb korosztály képezi. Sok a nyugdíjas, rokkantnyugdíjas idős ember. Halmozottan hátrányos helyzetű, valamint roma család nem él a településen.

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői

- igazolatlan hiányzásokkal összefüggő gyermeknevelési problémák

Nagycsécs

- népessége 834 817 fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: 194 180 fő (2021. 2025. január 1-jén)
- lakások száma 286

A Sajó folyó jobb partján, a 35-ös főút mentén található **a település**. Földrajzi fekvése kedvező, mezőgazdasági adottságai kiválóak. A községben biztosított házi orvosi, védőnői szolgálat, posta, könyvtár, családsegítő -és gyermekjóléti szolgálat. A településen nagyban érezhető a munkanélküliség hatása. A lakosság körében 2019. évben 109 fő roma származású személy élt. **A 2022-es népszámlálás során a válaszadók 3,8%-a vallotta magát roma származásúnak. Ők jellemzően akik** nagycsaládokban, a település szélén laknak. Ezekben a családokban az édesanyák otthon gyermeket nevelnek, az apák munkanélküliek, vagy időszakos közéletű és/vagy alkalmi munkákból igyekeznek eltartani a családot. **Némely családokban a szülők részéről a lopás, megélhetési bűnözés, illetve felelőtlen életvezetés előfordul. Ezek a szülők következtelen gyermeknevelést alkalmaznak, mely gyermekeik esetében eredményezi a gyakori igazolatlan mulasztásokat, magatartási problémákat, jövőkép nélküli, negatív szülői mintát követő,**

felelősségvállalás elhárítását előnyben részesítő magatartást. A problémák a településszámhoz képest magas gondozási létszámban jelennek meg. 2021. évben 8 gyermek született és 5 személy hunyt el. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 12 fő, a hátrányos helyzetű gyermekeké 67 fő. A család- és gyermekjóléti szolgálatnál 2022. év elején 14 alapellátott személy van. A szolgálat ellátja Sajóörös községet is.

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői

- alacsony iskolai végzettség,
- **munkanélküliség**
- szülők felelőtlen életvezetése, **életmódja** (bűnözés szabálysértések/bűnelkövetések, alkohol, drogfogyasztás és/vagy **tudatmódosító szerek használata**),
- családon belüli konfliktusok,
- szociális, anyagi nehézségek,
- következtelen gyermeknevelés,
- magas iskolai hiányzások (igazolt és igazolatlan is),
- **magatartási problémák.**

Nemesbikk

- népessége **924 919** fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: **191 192** fő (2024. 2025. január 1-jén)
- **lakások száma 296**

Miskolctól délkeletre 36 km távolságra, Tiszaújvárostól mintegy 15 km-re nyugatra helyezkedik el. A község a Hejő menti síkságon terül el. Nemesbikk településképe rendezettséget mutat, a 100%-ban portalanított, gondozott utaknak, a viszonylag rendezett lakóépületeknek, közterületeknek és a rendezett külsővel-belsővel rendelkező közintézményeknek köszönhetően. A település lakosságának 84%-a 91,5%-a magyar, 15%-a 4,1%-a **eigány roma**, 1%-a román, vagy **szlovák** nemzetiségűnek vallja magát. Nemesbikk napközi otthonos óvodával, **idősotthonnal** rendelkezik, **a gyermekek többsége Hejőbábára jár általános iskolába.** amelyet társulásban üzemeltet Hejőbábával. 26 fő hátrányos helyzetű és 51 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek él a településen. 2021-ben 8 gyermek született és 12 fő hunyt el. Jellemző az

egyedül élő személyek magas száma (100-94 fő), illetve a többgyermekes családok nagy száma (60 fő). Nagycsalád 20 van a településen.

A család- és gyermekjóléti szolgálatnál 29 fő alapellátott személy van 2022. év elején. Tartós munkanélküli státuszban 6 fő van.

A családok havi bevételük kb. 40%-át a lakásfenntartási kiadásokra, 25%-át élelemre és tisztasági felszerelésre, 20%-át gyermekeik ellátására, szabadidőre, és 15%-át élvezeti szerekre (alkohol) fordítják.

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői

- iskolai problémák (magatartási nehézségek),
- elégtelen lakás- és higiénés körülmények,
- gyermeknevelési nehézségek,
- családi, párkapcsolati konfliktusok,
- szülő vagy család életvezetési problémái.

Oszlár

- népessége 346 321 fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: 46 52 fő (2021. 2025. január 1-jén)
- lakások száma 130

1990 óta a szomszédjában lévő Tiszapalkonya településsel közösen, körjegyzőségben látja el a közigazgatási feladatokat. Az utóbbi években látványos fejlődés tapasztalható, ami a helyi iparüzési adóbevételből, valamint nyertes pályázatokból adódik. Mezőgazdasági jellegű kistelepülés, melynek lakosainak több, mint 90%-a magyar nemzetiségűnek vallja magát. A gyermekpopulációt tekintve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 3 fő, hátrányos helyzetű 5 fő van. 2021-ben 5 gyermek született. Saját intézménye a nemrég felújított Művelődési Ház. Tiszapalkonya családsegítője látja el a gyermekvédelmi feladatokat a településen, azonban 2022. év elején ellátott nincs a szolgálatnál.

Sajóörös

- népessége 1572 1594 fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: 317 358 fő (2021. 2025. január 1-jén)

- lakások száma 534

A Sajó folyó jobb partján felépült település Tiszaújvárostól mindössze 1 km-re fekszik. Az 1950-es évektől a település lakossága megduplázódott. Ezt a nagy léptékű fejlődést főleg a szomszédos Tiszaújvárosból kiköltöző, kertvárosias környezetre vágyó fiatal családok generálták. A lakosságszám növekedését szervesen követték az infrastrukturális fejlesztések. A községben **bölcsőde**, óvoda, orvosi rendelő, **védőnői szolgálat**, **család- és gyermekjóléti szolgáltatás szolgálat**, könyvtár biztosított. ~~2021-ben 14 gyermek született a településen. A család- és gyermekjóléti szolgálatnál 11 alapellátott személy van.~~ A szolgálat ellátja Nagycsécs települést is. ~~Nincsenek súlyos szociális problémák~~ **nem jellemzőek a településen.**

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői

- szülői elhanyagolás,
- nevelési problémák,
- iskolai beilleszkedési probléma.

Sajószöged

- népessége ~~2421~~ **2352** fő (2022. ~~2025.~~ január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: ~~442~~ **452** fő (2021. ~~2025.~~ január 1-jén)
- lakások száma 1068

A település a Sajó-Tisza szögében való elhelyezkedésről kapta a nevét, **mezőgazdasági jellegű vidék**. A 35-ös számú főút mentén helyezkedik el. A településen **bölcsőde**, óvoda, általános iskola, egészségügyi alapellátás, **védőnői szolgálat**, **család- és gyermekjóléti szolgáltatás szolgálat** biztosított. ~~Sajószögeden a 65 év feletti~~ **száma folyamatosan nő, míg a 14 éven aluliak száma fokozatosan esökken. 2021-ben 16 gyermek született Sajószögeden, míg ezzel szemben 26 személy hunyt el. A gyermekek között halmozottan hátrányos helyzetű nincs, míg hátrányos helyzetüként nyilvántartott 10 gyermek. Kb. 25 nagy családban él a községben, míg egy gyermekes 53. Többnemzetiségű település. A községben nem jellemző a mélyszegénység, ~~illetve nem hozható összefüggésbe a gyermekek száma az anyagi helyzettel.~~ A településen roma származású népesség előfordulása minimális mértékben jellemző, ~~2022-ben kb. 7 család, 34 fővel él a településen.~~**

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői

- következetlen és hanyag nevelői stílus,
- érzelmi elhanyagolás,
- szülő szenvedélybetegsége és/vagy pszichiátriai betegsége,
- anyagi problémák.

Szakáld

- népessége 466 470 fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: 96 87 fő (2021. 2025. január 1-jén)
- lakások száma 156

Miskolctól 22, Nyékládházától 10 km délkelet irányba fekszik, közúton Nyékládháza Mezőesát főútvonalról letérve.

A lakosság a korábbi időszakban - alkalmazkodva a helyi adottságokhoz - alapvetően földművelésből és állattenyésztésből élt. 2022. év elején 10 fő közfoglalkoztatottként tevékenykedik, míg 29 fő átmenetileg álláskereső státuszban van. Elhanyagolható a tartós munkanélküliek száma a településen. A foglalkoztatott lakosok 81%-a más településre jár dolgozni, mely napi rendszerességgel Ingázással jár.

A település viszonylag távol fekszik az ipari központoktól, ezért aki ott helyezkedett el, kénytelen volt naponta ingázni a lakóhely és a munkahely között.

A beszűkülő munkalehetőségek hatására egyre kevesebben járnak el dolgozni a faluból. A tartós gazdasági visszaesés hatására növekedett a munkanélküliek száma. Jó színvonalú Szakáld közszolgáltatottságokkal történő ellátása, kiépítésre került a vezetékes gáz, az ivóvíz és szennyvíz, valamint a kábel Tv is. A belterületi utak 85%-a leaszfaltozott, szilárd burkolatú. Jók az adottságok a mezőgazdasági vállalkozások létrehozására, a meglévők fejlesztésére. A település földrajzi helyzetéből és természeti környezeti adottságaiból következően kedvezőek a lehetőségek a falusi turizmus megalapozásához. A lakosság nagy része magyar származásúnak vallja magát a 2022-es népszámlálás alapján és idős korú, alacsony a roma népesség száma (3%). A településről 2020-ban 17 fő költözött el, ezzel szemben 2 fő települt be. Zömében egyedül élő személyek élnek a településen (42 67 fő), nagycsalád csak 3 van, két gyermekes család 15, egyszülős család 7.

2021-ben 5 gyermek született és 7 fő hunyt el. Hátrányos helyzetű gyermek 4 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 35 fő van, mely a gyermekpopuláció 36,45%-át teszi ki, mely magas arány. A család- és gyermekjóléti szolgálatnál 10 fő alapellátásban részesül. Nemesbikk-Szakáld-Hejőszalonta vonatkozásában egy **szolgálat családsegítő** látja el a szociális és gyermekvédelmi feladatokat.

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők / klienskör jellemzői

- igazolatlan hiányzások, nevelési problémák,
- tartós betegségek miatti hátrány,
- párkapcsolati problémák,
- szenvedélybetegségek,
- elhanyagolt lakókörnyezet.

Tiszapalkonya

- népessége 1427 1435 fő (2022. 2025. január 1-jén)
- 0-17 éves gyermekszám: 259 277 fő (2021. 2025. január 1-jén)
- lakások száma 576

A Tisza folyó mellett, Tiszaújvárostól néhány km-re fekszik a település. A lakosság mezőgazdaságból élt, majd az 1950-es, 60-as évektől Tiszaújváros ipari üzemeiben tudott elhelyezkedni. A település folyamatosan fejlődik, óvoda, iskola, egészségügyi ellátás, **család- és gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat**, művelődési ház biztosított. Közlekedés szempontjából kedvező a település fekvése, közelben **található** az M3-as autópálya, illetve a 35-ös **főközlekedési** út. Jellemző a munkanélküliség arányának folyamatos növekedése az utóbbi években.

Hátrányos helyzetű gyermek 50 fő, míg halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 16 fő van Tiszapalkonyán. 2021-ben 18 gyermek született a településen. A család- és gyermekjóléti szolgálatnál 2022. év elején 8 család alapellátott, és 2 fő családsegítésben részesül. A település lakosságának **több, mint 90 %-a 88,1%-a magyar nemzetiségűnek vallja magát.**

A legjellemzőbb veszélyeztető tényezők/klienskör jellemzői Tiszapalkonya – Oszlár - Hejőkürt

- anyagi és lakáskörülmények,

- gyermeknevelési hiányosságok,
- életviteli problémák
- igazolatlan hiányzás

III. A Család- és Gyermekjóléti Központ célja, feladata és alapelvei, a nyújtott szolgáltatáselemek

1. A Központ célja és feladatai

A gyermekjóléti szolgáltatás célja a szociális, a mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése. Továbbá a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, családból való kiemelésének megelőzése. A Család- és Gyermekjóléti Központ egyének és családok számára, valamint a gyermekek családban való nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, igényeiknek és szükségleteiknek megfelelő szolgáltatásokat nyújt.

Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez. A családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást, vagy az ezekhez való hozzájutást megszervezi. Támogatja, segíti, tanácsokkal látja el a válsághelyzetben lévő várandós anyát, valamint szervezi a szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutását.

A hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység keretében végzett esetmenedzseri munka célja a családok összetartó erejének megőrzése, támogatása és az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának elősegítése.

Az esetmenedzselés tervezett, komplex segítő tevékenység.

Mindemellett a szakmai egység a szociális segítőmunkát kiegészítő speciális szolgáltatásokat, tanácsadásokat is biztosít.

Ha a gyermek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátása a szülő beleegyezésével nem biztosítható és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a gyámhatóság a veszélyeztetettség mértékétől függően intézkedést tesz.

A szakmai egység feladata, hogy biztosítsa a gyermek családban történő nevelkedésének lehetőségét, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat és programokat biztosítson. A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető valamely ellátás igénybevételére. A család életébe történő beavatkozás kizárólag akkor engedhető meg, ha az a gyermek érdekében elkerülhetetlen.

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátja:

- a család- és gyermekjóléti szolgálat Gyvt. 39. § és 40. § (2) bekezdése szerinti feladatait is, valamint
- az **Szt. Szocvtv.** 64. § (4) és (8) bekezdése szerinti feladatokat.

2. Szakmai alapelvek a gyermekjóléti szolgáltatás tevékenységében

A szociális munkás feladata, „felvértezni” a klienst azzal a képességgel, hogy a változás révén, személyes döntése alapján önállóan oldhassa meg problémáját. A szociális munka a szakmai egység működését és azon belül is a segítő szakember felelősségét meghatározó etikai elveken alapul:

- A szubszidiaritás elve: A szakmai egység a szolgáltatásait a helyi igényekre reagálva, az ügyfelek életteréhez lehető legközelebb nyújtja és figyelembe veszi a felmerülő szükségleteket és igényeket.
- Nyitottság elve: a szolgáltatásokat bárki igénybe veheti, a közösségek, csoportok és egyének közvetlenül felkereshetik az intézményt, illetve más szolgáltatók, intézmények javasolhatják a kapcsolatfelvételt.

- Önkéntesség elve: a szakmai egység működése szolgáltató jellegű. A munkatársak az ellátottak érdekeit képviselve tevékenykednek és velük együttműködésben intézkednek. Az együttműködés és a szolgáltatás igénybevételének alapja az ellátottakkal közösen meghatározott célok elérése és az ezekhez rendelt feladatok meghatározása, kivéve, ha súlyos veszélyeztetettség, elháríthatatlan akadály, vagy sürgős szükség áll fenn.
- Egységes szakmaiság elve: a családsegítés, a tanácsadás, a nevelés-gondozás rész munkafolyamatai egységes szakmai alapelvekkel történik figyelembe véve a szakmára vonatkozó útmutatásokat, irányadó jogszabályokat. A szakmai egység az önként érkező, vagy jelzett klienssel a probléma és az azt fogadó segítő, szakmai kongruenciája alapján foglalkozik.
- A gyermek mindenekfelett álló érdekének szolgálata: a szakmai tevékenység során a szakemberek a gyermek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el. A gyermek érdekében szorosán együttműködnek a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer tagjaival.
- A család önállóságának elve, illetve a családban maradás elve: a gyermek nevelésére elsősorban a családja jogosult és köteles, melyhez az állam és az önkormányzat segítséget nyújt. A gyermeket a családi környezetéből kizárólag anyagi okból nem lehet kiemelni. A Család- és Gyermekjóléti Központ a tevékenysége során együttműködik a családdal és elősegíti a gyermek családban történő nevelkedését.
- A célszerűség elve: a rászoruló gyermek gondozásához, neveléséhez és társadalmi beilleszkedéséhez komplex, célzott, differenciált ellátás biztosítására kerül sor. A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan nyújtja az intézmény.
- Az esélyegyenlőség és egyenlőség elve: a gyermekek védelme során – nemhez, nemzethez, nemzetiséghez, etnikai csoporthoz való tartozás, lelkiismereti, vallási vagy politikai meggyőződés, származás, vagyoni helyzet, cselekvőképesség hiánya vagy korlátozottsága, szexuális irányultság, családi állapot miatt, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásba kerülés alapján – tilos bármilyen hátrányos megkülönböztetés. Minden ellátottat megillet az ügyével kapcsolatban a teljeskörű ellátás, illetve a hatáskörbe nem

tartozó, vagy azt meghaladó ügyekben a felvilágosítás, tájékoztatás, az illetékes szervhez történő továbbirányítás. A kliens kiszolgáltatott helyzetével való visszaélés tilos!

3. Az intézmény által nyújtott szolgáltatáselemek

A szolgáltatási elemek lehetővé teszik, hogy a szolgáltatás az igénybevevő személy számára a szükségletekhez, egyéni és környezeti jellemzőkhez illeszkedő tevékenységet biztosítson, elősegítve a szolgáltatás alapelveiben megfogalmazott teljes körű szolgáltatás megvalósítását.

- *Tanácsadás:* az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul. A kliens igényeihez igazodóan a szakmai egység dolgozóinak széles spektrumú információkkal kell rendelkezni (szakmai, jogi, egyéb intézményi, támogatási formák). Mindezek az információk a klienst hozzáfűtik ahhoz, hogy hiányzó szükségleteinek kielégítéséhez, ügyeinek viteléhez segítséget, támogatást, információt kapjon.
- *Esetkezelés:* az igénybe vevő, vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe. A hatósági intézkedésre kötelezett folyamatos során a probléma megoldásához gondozási-nevelési terv készül. A terv tartalmazza az elérendő célokat, a segítőket, felelősök nevét, a folyamatok határidejét.
- *Pedagógiai segítségnyújtás:* szocializációs, pedagógiai eszközökkel végzett tervszerű tevékenység, folyamat, amely olyan viselkedések, attitűdök, értékek, ismeretek és képességek átadásának közvetlen és közvetett módját teszi lehetővé, gyakoroltatja, aminek eredményeként az igénybe vevő lehetőséget kap képességei kiteljesítésére, fejlődésében egy magasabb szint elérésére. A szakmai egység biztosítja a gyermekek

számára, hogy megtanulják konfliktusaikat kezelni, bővítsék ismereteiket játékos formában.

- *Gondozás:* az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszere, vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszában való megtartását, visszailleszkedését. Célja, az ellátást igénybe vevő szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, melynek mértékét és módját a segítségre szoruló személy egészségügyi, szociális és pszichés állapota határozza meg.
- *Készségfejlesztés:* az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására. Célja, az egyéni készségek, képességek fejlesztése, szinten tartása. Egyéni és csoportos foglalkozások keretében történő segítségnyújtás, melyet elsősorban az óvodai és iskolai szociális segítő munkakörben foglalkoztatottak a járási köznevelési intézményekben járó gyermekek esetében alkalmaznak.

IV. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, létrejövő kapacitások, tevékenységek bemutatása

1. A feladatellátás megszervezése

A feladatok vonatkozásában a szakmai egység ellátja a Tiszaújvárosi Járás 16 településének lakosságát. Összesen 13 helyen biztosít a járáson belül ügyfélfogadást (Tiszaújváros, Girincs, Hejőbába, Hejőkeresztúr, Hejőszalonta, Kesznyéten, Muhi, Nagycsécs, Nemesbikk, Oszlár, Sajóörös, Sajószöged, Tiszapalkonya), melyek közül három helyen fogadják a szomszéd település lakosait is. A székhelyen a járás területéről bárki érkezhethet. Az ügyfélfogadási terek bárki számára megközelíthetőek, tömegközlekedési eszközzel is elérhetőek.

Az ügyfélfogadást a Központ esztmenedzserei tartják, valamint a köznevelési intézményeken belül az óvodai és iskolai szociális segítők.

A speciális szolgáltatások (kivéve az óvodai és iskolai szociális segítő elemet) kizárólag a Központban vehetők igénybe.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer helyi szintű koordinálása és az előírt feladatok ellátása mindenkor a család- és gyermekjóléti szolgálatok feladata, melyre felelőst szükséges kijelölni. A járás egyszemélyes szolgálatainál működő családsegítők egyben a jelzőrendszeri felelősök is. Tiszaújvárosban a szolgálat **esepertvezetőjének szakmai vezetőjének** a feladata e tevékenységi kör ellátása. A járásszékhelyen kívül egy települést kivéve minden településen 1-1 családsegítő munkatárs látja el az alapszolgáltatás feladatait. A kivételt képező szolgálatnál egy fő főállásban, egy fő pedig részmunkaidőben dolgozik, miután a magas esetszám indokoltta tette ezt. A jelzőrendszeri felelősök mindenkor együttműködnek a **járási** jelzőrendszeri tanácsadóval. A családsegítők **munkatársak** a hatósági intézkedéseket igénylő esetekben, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása során szorosan együttműködnek a területileg illetékes **esetmenedzserrel. munkatárssal.**

1.1 A Család- és Gyermekjóléti Központ szervezeti keretei, a feladatellátás biztosítása

A Központ önálló szervezeti egység, szakmai munkáját elkülönülten szervezi az alapszolgáltatástól, azonban mindenkor szoros együttműködésben vele.

A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai vezető irányításával működik, aki irányítja, szervezi és összehangolja az egység munkáját, elkészíti a működéshez szükséges dokumentumokat (éves munkaterv, havi munkarend, speciális szolgáltatások szervezése), kapcsolatot tart a hatóságokkal, szolgáltatókkal, biztosítja a feladatellátás szakmai, és szervezeti kereteit, feltételeit.

A járás vonatkozásában a Központ ellátja a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági beavatkozáshoz kapcsolódó szakmai feladatokat, valamint speciális szolgáltatásokat a járás lakossága számára.

A járásban a hatósági **beavatkozásokhoz intézkedésekhez** kapcsolódó szakmai feladatokat az esetmenedzserek látják el területi felosztás alapján.

Az esetmenedzserek folyamatosan és szoros együttműködésben dolgoznak a körzetükben lévő család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait ellátó családsegítőkkel, köznevelési intézményekkel, egészségügyi szolgáltatókkal, az esethez kapcsolódó hatósági szervekkel.

Szervezik és koordinálják a gondozási – nevelési tervben foglalt feladatokat, segítő folyamatot és ellenőrzik azok megvalósulását.

A speciális szolgáltatások vonatkozásában a havi beosztásokat a szakmai vezető készíti el, koordinálja a feladatok megvalósulását, kapcsolatot tart és együttműködik a járás területén működő szolgálatokkal, biztosítja az esetmenedzserekkel közösen a járás területén élő személyek szolgáltatásokhoz történő hozzáférését. Az óvodai és iskolai szociális segítő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók a köznevelési intézményeken belül látják el a szolgáltatásokhoz történő delegálást bevonva az esetmenedzsereket, munkatársakat is.

A tanácsadói munkakörben foglalkoztatott szakemberek (jogi segítségnyújtás, pszichológiai tanácsadás) megbízási szerződés alapján, meghatározott havi óraszámban látják el feladatukat az intézmény székhelyén.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszeri munka ellátása és járási szintű koordinálása érdekében jelzőrendszeri tanácsadó került kijelölésre a szakmai vezető személyében, aki havonta egy alkalommal, a minden hónap utolsó hétfői napján 14.00-15.30 10.30-12.00 óra között esetmegbeszélő csoportot, valamint igény szerint szakmai konzultációt biztosít a (csoportos, egyéni) a területen működő családsegítő szakemberek számára.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser a székhelyen, az érintett családoknál, valamint a külső területi család- és gyermekjóléti szolgálatok fogadó helyiségeiben tevékenykedik a klienssel.

2. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

Feladatok:

- a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, szociális diagnózis készítése, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járási településeken,
- szakmai támogatás biztosítása, havonta esetmegbeszélések szervezése a járás család- és gyermekjóléti szolgálatainak,

- szakmai konferenciák, fórumok megbeszélések szervezése és az azokon való aktív részvétel,
- havonta szupervíziós ülések biztosítása,
- esetkonferenciák szervezése szükség szerint,
- az ellátásra vonatkozó információk folyamatos és rendszeres áramoltatása, átadása,
- tantestületi értekezleten és személyes találkozások alkalmával konzultáció az együttműködés lehetőségeiről, kompetenciahatárokról, jelzési kötelezettségekről,
- szakmaközi megbeszéléseken, éves gyermekvédelmi tanácskozáson való részvétel,
- közös prevenciós programok szervezése, lebonyolítása és részvétel a jelzőrendszer tagjainak közös programjain.

Az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez.

A **család-és gyermekjóléti központ feladatainak végzését intenzív családmegtartó szolgáltatások és eljárások segítik:**

- speciális szolgáltatások,
- szociális segítőmunka,
- segítő beszélgetés,
- mentális gondozás,
- családlátogatás,
- esetmegbeszélés, esetkonferencia,
- érdekképviselő,
- rendszerszemlélet,
- felvilágosítás,
- információnyújtás,
- tanácsadás,

- ügyintézésben való segítségnyújtás.

2.1 Hatósági **beavatkozáshoz intézkedésekhez** kapcsolódó szakmai tevékenységelemek

2.1.1 Javaslattétel hatósági intézkedésre

a) a központ esetmenedzsere az Országos Szociális Információs Rendszer Gyermekünk Védelmében rendszerében (GYVR) kezdeményezi a gyermek

- védelembe vételét,
- súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését,
- nevelésbe vételét,
- megelőző pártfogását,
- családba fogadását,
- harmadik személynél történő elhelyezését,
- családba fogadó gyám kirendelését,
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítását,
- leendő gondozási helyét, vagy annak megváltoztatását,
- gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását.

b) Ha a javaslattételre a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezése alapján kerül sor – védelembe vétel esetén – a javaslatot mérlegelés nélkül, azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja a **gyámhivatal gyámhatóság** részére.

c) Ha a védelembe vétel iránti eljárás nem a család- és gyermekjóléti központ javaslatára indult, hanem a **gyámhivatal gyámhatóság** megkeresésére, abban az esetben a család- és gyermekjóléti központ 15 napon belül megküldi javaslatát a hatóság felé.

A javaslat GYVR-ben történő elkészítése során az esetmenedzser ismerteti a gyermek helyzetét, különösen:

- a veszélyeztető körülményeket, azok gyermekre gyakorolt hatását,
- a szülő, vagy a gyermeket nevelő más személy nevelési tevékenységét,

- a gyermeket nevelő család élethelyzetére vonatkozó adatokat,
- a javaslattétel elkészítéséig biztosított alapellátásokat, valamint az ügy szempontjából fontos más ellátásokat,
- a gyermeknek és a szülőknek (törvényes képviselőnek) a javaslattétel elkészítéséig tanúsított együttműködési készségét, illetve annak hiányát,
- azt, ha a gyermeket gondozó szülő együtt él a szülői felügyeleti jogától megfosztott másik szülővel és emiatt a gyermek nem áll szülői felügyelet alatt,
- megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás elrendelését, mellőzését, fenntartását vagy megszüntetését alátámasztó körülményeket.

2.1.2 Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek védelme

- A kliens köré szervezett szolgáltatásokat a **gyámhivatal gyámhatóság** által hozott határozat alapján szükséges biztosítani,
- az esetmenedzser tájékoztatja a **gyámhivatal gyámhatóság** a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről,
- a GYVR-ben elkészíti a gondozási-nevelési tervet, melybe bevonja az eset jellegétől függően a jelzőrendszeri tagokat, akikkel a gondozási időszak alatt folyamatosan együttműködik (pártfogó felügyelői szolgálattal, megelőző pártfogó felügyelő, a járási települések család- és gyermekjóléti szolgálataival, egészségügyi, oktatási, nevelési intézményekkel, rendőrséggel, ügyészséggel, bírósággal, Járási **Gyámhivatallal Gyámhatósággal**, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, gyermekvédelmi gyámmal),
- szervezi és nyomon követi az egyéni gondozási tervben foglaltak megvalósulását, melyről készített feljegyzéseit a GYVR-be feltölti,
- elkészíti a helyzetértékelést a GYVR-ben a **gyámhivatal gyámhatóság** által megjelölt időpontban és javaslatot tesz fenntartásra, megszüntetésre, más intézkedések megtételére,
- közreműködik a családjából kiemelt gyermek **visszahelyezésében, hazagondozásában**, utógondozásában (szociális segítő munkát végez, koordinál).

2.1.3 Védelembe vétel

- a) A települési család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője alapellátás keretében gondozza a gyermeket. Amennyiben az alapellátás nem vezet eredményre (a gyermek és/vagy szülő együttműködésének hiánya, vagy más körülmény miatt), a települési család- és gyermekjóléti szolgálat esetkonferenciát tart, melyre meg kell hívni az érintett családot, a család- és gyermekjóléti központ területileg illetékes esetmenedzserét, illetve a jelzőrendszeri tanácsadót, valamint a kliensekkel kapcsolatban álló, az ügy szempontjából fontos jelzőrendszeri tagokat. A részt vevők közösen tárják fel és értékelik a szakmai tevékenységet, áttekintik a keletkezett dokumentumokat, értékelik a folyamatot és
- ha nem tartják indokoltnak a hatósági intézkedés kezdeményezését, akkor a települési család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője gondozza tovább a családot,
 - ha indokoltnak tartják a hatósági intézkedés kezdeményezését, akkor a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője az Országos Szociális Információs Rendszer Gyermekünk Védelmében informatikai rendszerben kezdeményezi azt a járási család- és gyermekjóléti központ felé.
- b) A család- és gyermekjóléti központ a szolgálat kezdeményezésének elkészítését követő 3 munkanapon belül megteszi a **Járási Gyámhivatal az illetékes gyámhatóság** felé a javaslatát a GYVR-ben.
- c) A család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere részt vesz, a szolgálat családsegítője javasoltan részt vehet a védelembe vételi tárgyaláson.
- d) A gyámhatóság a védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében felhívja a gyermekjóléti központot a védelembe vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok esetmenedzselésének ellátására.
- e) A központ esetmenedzsere folyamatos kapcsolatot tart a települési családsegítővel. A kirendelt esetmenedzser és települési családsegítő konkrét feladatai a gondozási-**nevelési** tervben kerülnek rögzítésre, mely tartalmazhatja a szolgáltatási elemeket is.

- f) A gondozási–nevelési terv elkészítésébe az esetmenedzser bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatot, valamint megelőző pártfogás esetében a megelőző pártfogót.
- g) Az esetmenedzser a tervben szereplő feladatok megvalósítása érdekében bevonja a segítő munkába a család- és gyermekjóléti szolgálatot, a szükséges szolgáltatásokat nyújtó intézményeket, személyeket, valamint tevékenységüket koordinálja. Havonta legalább egy alkalommal személyesen felkeresi a családot és szociális segítő munkát biztosít.
- h) Az egyéni gondozási-**nevelési** terv megvalósítását az esetmenedzser félévente, valamint a gyámhatóság felkérésének eleget téve évente értékeli, melyhez bekéri a gondozási folyamatban részt vevők, arra vonatkozó véleményét (pedagógiai vélemény, tájékoztatás együttműködésről), illetve esetmegbeszéléseket szervez az információk rendelkezésre állása céljából. A segítő munka során indokoltság esetén rendkívüli felülvizsgálatot kezdeményezhet. A helyzetértékelés részeként – amennyiben szükséges – esetkonferenciát szervez a gyermek/család lakóhelyén lévő településen, ahová a családon és gyermekén kívül az esetkezelésbe bevont szakemberek, a gyermekkel kapcsolatban álló egyéb szakemberek is részt vesznek. A védelembé vétel felülvizsgálata kapcsán tartott **gyámhivatali gyámhatósági** tárgyaláson az esetmenedzser kötelezően részt vesz, ahol szóban is értékeli a gondozási folyamatot, beszámol a védelembé vétel eredményességéről, vagy eredménytelenségének okairól, egyben javaslatot is tesz további intézkedésekre (pl.: más gyermekvédelmi **gondoskodás hatósági intézkedés** elrendelésére).

Amennyiben a megvalósítás az egyéni gondozási-nevelési tervben megjelölt intézmények, szolgáltatók, személyek és egyéb közvetített eljárásban, szolgáltatásban dolgozók mulasztása miatt nem valósult meg, írásban jelzi ezt az **Járási Gyámhivatalnak, illetékes gyámhatóságnak.**

2.1.4 Ideiglenes hatályú elhelyezés

Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat

(pl.: a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése családi környezete vagy önmaga miatt súlyosan veszélyezve van, a szülő/törvényes képviselő megtagadja az egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatókkal – háziorvossal, védőnővel, gyermekorvossal - , bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatóval, intézménnyel, köznevelési intézménnyel). Az ideiglenes hatályú elhelyezés indulhat a gyermek kérelmére, a család-és gyermekjóléti központ/szolgálat, vagy más hatóság/intézmény/személy kezdeményezésére, illetve hivatalból – a feltételek fennállása esetén – a szülő kérelmére. Az esetmenedzser a GYVR-en belül kezdeményezi a hatósági intézkedést a tudomására jutott veszélyeztető tényezők feltárását követően, súlyos veszélyeztetés esetén azonnal.

Az esetmenedzser a javaslata során megvizsgálja, hogy van-e a gyermek nevelésére alkalmas személy (külön élő szülő, hozzátartozó, más személy), és amennyiben igen, felhívja a **gyámhivatal-gyámhatóság** figyelmét rá. Amennyiben a Központ tesz javaslatot az intézkedésre, abban az esetben értesíti az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálatot és egyben tájékoztatást kér az előzményekről írásban.

A javaslattétel során figyelemmel kell lenni a gyermek bántalmazását, veszélyeztetettségét jelző személy adatainak zártan történő kezelésére.

2.1.5 Nevelésbe vett gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése

A gyermek **visszahelyezése hazagondozása** érdekében az esetmenedzser egyéni elhelyezési terv alapján segíti elő a családba történő visszahelyezést, vagy családba fogadást, együttműködve a gyermekvédelmi gyámmal. Az esetmenedzser támogatja a szülőket, a családba fogadó személyt a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban.

A nevelésbe vételt követően és annak minden felülvizsgálata előtt az esetmenedzser a gyermeket gondozási helyén felkeresi, és tájékozódik beilleszkedéséről, valamint a gyermek látogatásának lehetőségeiről, kivéve, ha a gyermek örökbefogadható. A Központ esetmenedzserei a lehetőségeket figyelembe véve szervezett módon, lehetőleg egyidejűleg látogatnak meg több gyermeket adott útvonalon a munkavégzésre rendelkezésre álló személyautóval.

A nevelésbe vétel időtartama alatt az esetmenedzser folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek gondozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal és a gyermekvédelmi gyámmal,

ha a gyermek és a szülő, vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy kapcsolattartásának, a gyermek visszahelyezésének elősegítése a gyermek érdekében áll. Az esetmenedzser tájékoztatja a **gyámhivatalt gyámhatóságot** a szülők, vagy a kapcsolattartásra jogosult személyek életkörülményeiben bekövetkezett változásairól, kapcsolatuk alakulásáról és egyúttal javaslattal él a további teendőket illetően, valamint a nevelésbe vétel megszüntetését vagy fenntartását szorgalmazva.

Az esetmenedzser a visszahelyezett gyermek utógondozását a **gyámhivatal gyámhatóság** határozata alapján látja el.

2.1.6 Családból kiemelt gyermek visszahelyezése, családba fogadásának elősegítése érdekében

- A **gyámhivatal gyámhatóság** által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján kell teljesíteni,
- az esetmenedzser együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, nevelőszülői tanácsadóval telefonon, írásban, esetmegbeszélés keretében,
- az esetmenedzser támogatja a szülőket és a családba fogadó személyt – a nevelésbe vétel megszüntetéséhez – szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban, havonta legalább egy alkalommal családlátogatás keretében felkeresi a szülőket, szociális segítő munkát biztosít a gondozási tervben foglaltaknak megfelelően,
- a nevelésbe vételt követően és annak minden felülvizsgálata előtt – az esetmenedzser – a gyermeket gondozási helyén előzetes egyeztetést követően felkeresi és tájékozik a beilleszkedésről, kapcsolatba lép a gyermekkel és az őt gondozó személyekkel,
- folyamatosan kapcsolatot tart a gondozási hellyel, a szakszolgálattal és a gyermekvédelmi gyámmal, mely elsősorban telefonon valósul meg, azonban a gyermekvédelmi gyámok időszakosan – a tapasztalat alapján – felkeresik a Központot személyesen is,
- javaslatot tesz a **gyámhivatal gyámhatóság** felé a kapcsolattartás formájának, módjának megváltoztatására, amennyiben az indokoltá válik,

- felülvizsgálat során tájékoztatást ad a körülményekről,
- visszahelyezett gyermek utógondozását a **gyámhivatal gyámhatóság** határozata alapján látja el.

2.1.7 Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartama alatt

- az esetmenedzser együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálattal és az eseti gyámmal, mely kiterjed egymás rendszeres és kölcsönös tájékoztatására,
- figyelemmel kíséri a határozatban foglalt rendelkezések megvalósulását,
- szükség esetén felülvizsgálatot kezdeményez, melynek során tájékoztatást ad az eredményességről, további szükségességről, indokolt esetben új pénzfelhasználási tervet készít, valamint részt vesz a **gyámhivatali gyámhatósági** tárgyaláson.

2.1.8 Egyéni gondozási-nevelési terv készítése és végrehajtása

- az esetmenedzser az egyéni gondozási-nevelési tervet elkészíti a GYVR-ben a **gyámhivatal gyámhatóság** által hozott végleges határozatot követő 15 napon belül. A tervet a jelzőrendszeri tagokkal és a hatósági intézkedés alá vont személyekkel, törvényes képviselőikkel közös együttműködésben készít el, melyet végül aláírat velük és egy-egy példányt átad számukra. Az abban foglaltakat nyomomonköveti, illetve elősegíti azok megvalósulását, segítséget nyújt a jelzőrendszeri tagoknak feladataik teljesítéséhez, valamint a klienseknek az előírt magatartási szabályok teljesítése érdekében, és szükség szerint szociális segítő tevékenységet végez,
- a terv tartalmi elemeit a **15/1998. NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet)** tartalmazza.

2.2 Szociális diagnózis készítése

A Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist, mely elkészítésébe bevonhatja a nem járásszékhelyen működő család- és

gyermekjóléti szolgálatokat. A diagnózis felvételét kezdeményezhetik a jelzőrendszer egyéb tagjai is.

Meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat.

A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

A diagnózis készülhet:

- a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás - ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását - igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,
- a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem lévő ellátott esetén akkor, ha a személy nem áll gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés hatálya alatt, valamint nem egyéni és csoportos speciális szolgáltatást igényel,
- ha elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.

A szociális diagnózist a ~~szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős~~ miniszter által e célra rendszeresített, a Szociális Ágazati Portálon közzétett adatlapon készíti el előre meghatározott adattartalommal.

Az egyéni szükségletfelmérést 1 fő esetmenedzser végzi, aki szociális diagnózis felvételi szakértő képzésben részesül a jogszabályi előírásoknak megfelelően. A járási szolgálatokkal történt kapcsolatfelvételt követően szóbeli megállapodás született arra vonatkozóan, hogy a diagnózis felvételével foglalkozó szakember igénybe veheti a járási szolgálatok ügyfélfogadó terét ezzel is könnyítve a szociálisan hátrányos helyzetben élők szolgáltatáshoz jutását. Mindemellett családlátogatás és a Központnál történő találkozások során készülhet még diagnózis, melynek felvétele akár több alkalommal, az eset jellegétől függően készülhet el. A

szakember térségbe történő kijutását segítik az esetmenedzserek, családlátogatóik alkalmával. A diagnózist készítő esetmenedzser rendszeres jelleggel részt vesz a havi egy alkalommal megtartott esetmegbeszélő csoporton a járási területén működő család-és gyermekjóléti szolgálatok munkatársaival családsegítőivel, valamint rendszeres tagja résztvevője a szakmaközi megbeszéléseknek ezzel is folyamatos kontaktust biztosítva a járási jelzőrendszeri tagokkal, motiválva őket a kliensek delegálására.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser a járás területén elérhető szociális szolgáltatásokat, gyermekjóléti alapellátásokat, egészségügyi, munkaerőpiaci, karitatív és egyéb szolgáltatásokat folyamatosan feltérképezi, róluk elkészítette a szociális szolgáltatási térképet és az elérhető szolgáltatásokra vonatkozó információkat folyamatosan, de legalább évenként aktualizálja.

2.3 Speciális szolgáltatások

A Család- és Gyermekjóléti Központ a gyermekjóléti szolgálatnak a törvényben meghatározott általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, melynek keretében

- utcai (lakótelepi) szociális munkát,-ifjúsági járőrszolgálatot
- kapcsolattartási ügyeletet,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végez,
- jogi tájékoztatásnyújtást,
- pszichológiai tanácsadást,
- **fogyatékosügyei tanácsadást biztosít**
- családterápiát és családkonzultációt biztosít.

2.3.1 Utcái szociális munka-ifjúsági járőrszolgálat

A szolgáltatás célja, a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, **valamint a lakóhelyéről önkényesen**

eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése. Egy esetmenedzser/**óvodai és iskolai szociális segítő**, és egy családsegítő **munkatárs** rendőri kísérettel látja el a feladatot Tiszaújváros közigazgatási területén, kiemelten azon városrészeket, melyek a fiatalok számára közkedveltek (buszpályaudvar, játszótérek, parkok, nagyobb áruházak, bevásárló központ parkolói stb.) Szükség esetén a gyermek átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése történik a Tiszaújvárosi Rendőrkapitányság közreműködésével. A tankötelezettségét mulasztó gyermek visszaszállítása történik a köznevelési intézménybe amellet, hogy a szülő személyes, vagy írásbeli tájékoztatására is sor kerül az eseményről.

Erre éves szinten tavasszal és ősszel kerül sor, egy-egy hónap erejéig (mindenkör a rendőrség és a központ közös egyeztetésének megfelelően) hétfői és pénteki napokon, tanítási időben, 8.00-9.00 óra között. **havonta egy alkalommal, a Tiszaújvárosi Rendőrkapitánysággal előre egyeztetett időpontban kerül sor, egy óra időtartamban.** A tapasztalatokról feljegyzés készül.

2.3.2 Kapcsolattartási ügyelet

Célja, hogy a gyermek/ek és a külön élő, kapcsolattartásra jogosult személy/ek közötti családi kapcsolat fenntartása biztosítva legyen, továbbá a kapcsolattartásra jogosult fél a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérje, tőle telhetően segítse.

Biztosítja a gyermek és kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt, **gyámhivatali-gyámhatósági** és bíróság határozat alapján, általában munkaidőn túl, vagy hétvégén. Kizárólag az intézmény székhelyén valósul meg, két interjúszoba **és 4 iroda** áll rendelkezésre, melyeket a kapcsolattartási ügyelet idején a rendelkezésre álló eszközökkel (gyermekasztal, gyermekszék, színes ceruzák, társasjátékok, szőnyeg, plüssök...stb.) próbálják a szakemberek otthonossá, barátságosabbá tenni, megteremtve ezáltal a meghittebb légkört.

A felügyelt kapcsolattartás elrendelésével a **gyámhivatal gyámhatóság** arra törekszik, hogy a gyermek számára biztonságos körülmények között segítse elő a kapcsolattartásra jogosulttal a családi kapcsolat felépítését vagy helyreállítását.

A felügyelt kapcsolattartás esetén a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult találkozására a - szakmai programja alapján kapcsolattartási ügyeletet biztosító - gyermekjóléti központ

kapcsolattartási ügyeletén a kapcsolattartást felügyelő szakember jelenlétében és tanácsadása mellett kerül sor. A felügyelt kapcsolattartás eredményeként - a felügyelt kapcsolattartást biztosító szolgáltató javaslatára - a felügyelt kapcsolattartás helyszínén megvalósulhat a szakember jelenléte nélküli találkozás a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult között, kivéve, ha ezt a lehetőséget a **gyámhivatal gyámhatóság** döntése kizárta. A problémásabb, érzelmileg terhelt esetekben két szakember látja el a feladatot, helyet foglalva a kapcsolattartás terében és segítve a feleket kommunikációjukban, kötetlen elfoglaltságok keresésében, konfliktusos kapcsolatuk oldásában.

A kapcsolattartási ügyeletet a központ dolgozói (esetmenedzserek, óvodai és iskolai szociális segítők), valamint szükség esetén a Tiszaújvárosi **Humánszolgáltató Központ** Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői látják el a Központ szakmai vezetője által előzetesen elkészített beosztás alapján.

Időpontjai:

- minden hónap első keddi napján 16.00-18.00 óra,
- minden hónap első és harmadik szombati napján 9.00-12.00 óra között.

A kapcsolattartás szabályait tartalmazó keretmegállapodás megkötése minden igénybevevő esetében kötelező (1. sz. melléklet). Amennyiben a felek nem fogadják el az intézményi feltételeket (keretmegállapodás, házirend), úgy a kapcsolattartás intézményi keretek között nem biztosítható. A kapcsolattartási ügyelet részleteit az intézmény belső szabályzata és annak házirendje (2. sz. melléklet) írja elő.

A Központ az alábbi esetekben tájékoztatja a **gyámhivatal gyámhatóság** a felügyelt kapcsolattartásokat illetően:

- annak elmaradása esetén, 5 napon belül,
- felkérésre megvalósulásának körülményeiről, fenntartásának szükségességéről,
- felülvizsgálatra vonatkozó javaslat miatt hivatalból.

2.3.3 Gyermekvédelmi Jelzőrendszeri Készenléti Szolgálat

A készenléti szolgálat célja a Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával lett megszervezve úgy, hogy a készenléti munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani, vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani (készenléti szolgálat telefonszáma: 0670/199-2025). A készenléti szolgálat telefonszámát **a járásban működő család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás** helyszínén **fel kell tüntetni ki kell függeszteni.**

A feladatot a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserei és a Tiszaújvárosi **Humánszolgáltató Központ** Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői látják el **0-24 órában, az intézmény nyitvatartási idején kívüli időszakban** a központ szakmai vezetője által előre elkészített beosztás alapján, heti váltásban. A szolgálatot ellátó munkatárs otthonában köteles az erre a célra fenntartott mobiltelefont oly módon üzemeltetni, hogy folyamatos elérhetősége biztosított legyen, így a beérkező hívást minden esetben tudja fogadni. A fogadott hívásokról hívásnapló vezetése történik, valamint az eset jellegétől, a segítségkérés tartalmától függően a további segítség megszervezése biztosított, esetlegesen jelzés küldésére kerül sor az illetékes intézmény, hatóság felé.

2.3.4 Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A Család- és Gyermekjóléti Központ az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás keretében biztosít az ellátási területén működő köznevelési intézmények számára preventív és korrekatív jellegű segítő tevékenységet, amely az óvodás és iskoláskorú gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik, társadalmi integrációjuk javításával.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység során nyújtott szolgáltatások célja a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával az iskoláskorú fiatalok sikeres iskolai előmenetelének támogatása, egészségfejlesztése, a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének javítása, illetve veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében való közreműködés, segítve az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működését. A szociális segítő szakember tevékenysége során együttműködést alakít ki az óvodás és

iskoláskorú gyermekekkel, fiatalokkal, családjukkal, az óvodával, iskolával, kollégiummal és azok közösségeivel, illetve más segítő szervezetekkel.

A segítő tevékenység célcsoportja:

- a Tiszaújvárosi járásban a Család- és Gyermejkjóléti Központ ellátási területén működő köznevelési intézményekben jogviszonnyal rendelkező gyermekek, tanulók és azok közösségei,
- az érintett szülők, nevelőszülők, törvényes képviselők,
- az érintett köznevelési intézmények pedagógusai, a nevelő-oktató munkát segítő szakemberek, a nevelőtestület, szülői munkaközösség, szakmai munkaközösség,
- a gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatban álló egyéb szakemberek (pl. pszichológus, logopédus, védőnő, pedagógiai szakszolgálat).

Az óvodai és iskolai szociális segítő feladatai:

Az óvoda és iskolai szociális segítő szakember tevékenysége a köznevelési intézményekben megjelenő szociális és gyermekvédelmi problémák és szükségletek alapján kerülnek meghatározásra, kiválasztásra, figyelembe véve a gyermekek, tanulók életkoruknak készségeit, képességeit, azok fejlesztési irányait és a köznevelési intézmény már meglévő gyakorlatát, szolgáltatásait. A szükségletek meghatározása a szükségletfelmérés eszközével történik. A segítő szakemberek minden egyes érintett köznevelési intézményben elvégzik a szükségletfelmérést egy adatlap segítségével. A szükségletfelmérés eredménye alapján, valamint a köznevelési intézmények igényeihez igazodva éves munkaterv kerül meghatározásra a segítőik által. A félévzáró értekezleten és a tanév végén a tanévzáró nevelőtestületi értekezleten tájékoztatják a szociális segítőket a nevelőtestület és a köznevelési intézmény vezetőségét az intézményben megvalósított programokról és szolgáltatásokról. Kiemelten fontos, hogy évenként felülbírálásra kerül a munkaterv, igazodva a köznevelési intézmények aktuális szükségleteihez.

Az óvodai, iskolai és kollégiumi szintéren a szociális segítség eszköztárának megjelenési formái:

- csoportban végzett tevékenységek,

- közösségi tevékenységek,
- egyéni tevékenységek,
- gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában segítségnyújtás, gyermekvédelmi tevékenységek koordinálása.

A szociális segítők munkakörükben az alábbi segítségeket biztosítják, munkaformákat alkalmaznak:

- konzultáció,
- információnyújtás,
- tanácsadás (életvezetési, gyermeknevelési),
- óra- illetve csoportlátogatás,
- egyéni segítő beszélgetés,
- csoportfoglalkozások (kézműves, tematikus: önismereti, kommunikációs, pályaorientációs, társas-kapcsolati, egyéb prevenciós jellegű),
- esetkonferenciákon való részvétel,
- esetmegbeszélés,
- szabadidős programszervezés,
- tanulás megsegítés,
- gyermek megfigyelése csoporthelyzetben,
- egyéb programokon való részvétel.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás nyújtása a miniszter által jóváhagyott módszertan alapján folyik.

Az óvodai és iskolai szociális segítők munkájukat az intézményvezető megbízó levele, valamint a köznevelési intézményekkel kötött együttműködési megállapodások alapján végzik, az azokban foglalt feltételekkel, tartalommal és időben. Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat közös együttműködésben látják el.

Munkarend változása (időintervallum, helyettesítés) esetén minden alkalommal írásban tájékoztatásra kerülnek a köznevelési intézmények.

Az óvodai és iskolai szociális segítőket önként is megkereshetik a szülők, gyermekek, pedagógusok, amennyiben tanácsra, vagy segítségre van szükségük problémájuk megoldásában.

A segítő szolgáltatással ellátott köznevelési intézmények és elérhetőségeik:

1. Borsod-Abaúj-Zemplén **Vármegyei Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelést-Oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény**
3578 Girincs, Rákóczi utca 1.
Tel.: 49/459-829, e-mail: kahedv@gmail.com egymigirincs@gmail.com
2. Dőry Ferenc Körzeti Általános Iskola
3578 Girincs, Rákóczi Ferenc utca 6.
Tel.: 49/459802, e-mail: girincs002@gmail.com
3. Maria Immaculata Katolikus Óvoda
3578 Girincs, Petőfi Sándor utca 1/B.
Tel.: 49/355-310, e-mail: miko.girincs@gmail.com
4. Hejőbábai Mesevár Óvoda és Konyha
3593 Hejőbába, Iskola utca 9.
Tel.: 49/458-844, e-mail: hejobabaimesevarovoda@gmail.com
5. Hejőbábai Zrínyi Ilona Általános Iskola
3593 Hejőbába, Fő út 15.
Tel.: 49/458-824, e-mail: hbabaisk@zrinyi-hejobaba.edu.hu
6. Hejőkeresztúr Gesztenyés kert Óvoda és Konyha
3597 Hejőkeresztúr, Petőfi Sándor út 25.
Tel.: 46/309-128, e-mail: gesztenyeskertovoda3597@gmail.com
7. Hejőkeresztúri IV. Béla Általános Iskola
3597 Hejőkeresztúr, Petőfi Sándor út 111.
Tel.: 46/391-222, e-mail: hejokeresztur.kip@gmail.com
8. Hejőkeresztúri IV. Béla Általános Iskola Szakáldi Telephelye

3596 Szakáld, Aradi út 4.

Tel.: 46/391 222, e-mail: hejokeresztur.kip@gmail.com

9. Hejőszalontai Napsugár Óvoda

3595 Hejőszalonta, Rákóczi utca 10.

Tel.: 46/391-177, e-mail: szalontaovi@gmail.com

10. Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola és Óvoda

3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 18.

Tel.: 49/542-190, e-mail: reformatus.kazinczy@tujvaros.hu

11. Kazinczy Ferenc Református Általános Iskola és Óvoda Tagóvodája

3580 Tiszaújváros, Irinyi út 4.

Tel.: 49/340-306, e-mail: reformatus.kazinczy@tujvaros.hu

12. Kesznyéteni Móra Ferenc Általános Iskola

3579 Kesznyéten, Szabadság utca 13-15.

Tel.: 30/358-3932, e-mail: iskola@kesznyetenph.t-online.hu

13. Kesznyéteni **Mesevár** Óvoda-**Bölcsőde** és Községi Konyha

3579 Kesznyéten, Arany János utca 9.

Tel.: 49/459-810, e-mail: ovodakesznyeten@freemail.hu
ovodakesznyeten@gmail.com

14. Kesznyéteni **Mesevár** Óvoda-**Bölcsőde** és Községi Konyha Kiscsécsi
Tagintézménye

3579 Kiscséc, Dózsa György utca 63.

Tel.: 49/459-810, e-mail: ovodakesznyeten@freemail.hu
ovodakesznyeten@gmail.com

15. Muhi Pöttömkert Óvoda

3552 Muhi, Rákóczi út 24.

Tel.: 70/4504-161, e-mail: pottomkert2013@indamail.hu

16. Nagycsécsi Micimackó Óvoda

3598 Nagycséc, Apponyi út 19.

Tel.: 49/340-032, e-mail: nagycsov@gmail.com

17. Nemesbikki Nefelejcs Óvoda

3592 Nemesbikk, Alkotmány tér 20.
Tel.: 49/351-009, e-mail: bikiovi@gmail.com

18. Pajkos Fénysugár Alapítványi Óvoda
3588 Hejőkürt, Kassai utca 16.
Tel.: 70/6175-734, e-mail: viki09viki@gmail.com

19. Pajkos Fénysugár Alapítványi Óvoda Tagintézménye
3591 Oszlár, Rákóczi út 8.
Tel.: 70/6175-734, e-mail: viki09viki@gmail.com

20. Sajóörösi Hétszínvirág Napköziotthonos Óvoda – Tiszaújvárosi Szent István
Katolikus Általános Iskola és Óvoda Szent Őrzsóangyalok Tagóvoda
3586 Sajóörös, Kastély kert 1.
Tel.: 49/340-394, e-mail: sajoorosovoda@gmail.com

21. Sajószögedi Általános Művelődési Központ- Család és Gyermejkölési Szolgálat -
Konyha - Művelődési Ház és Könyvtár *Csicsergő Óvoda*
3599 Sajószöged, Ady Endre út 14-37.
Tel.: 49/340-687, e-mail: sszozedovi@gmail.com

22. Sajószögedi Kölcsey Ferenc Körzeti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
3599 Sajószöged, Ady Endre út 20.
Tel.: 49/340-643, e-mail: kolesey@kolesey-sszozed.edu.hu
sajozozed.kolcsey@gmail.com

23. Sajószögedi Kölcsey Ferenc Körzeti Általános Iskola Muhi Tagiskolája
3552 Muhi, Rákóczi utca 24.
Tel.: 46/466 130, e-mail: muhiisk@freemail.hu

24. Szakáldi Manócskák Óvoda
3596 Szakáld, Kossuth utca 1.
Tel.: 46/391-238, e-mail: sevarinepaksy@freemail.hu manoncskakovoda@gmail.com

25. Szerencsi Szakképzési Centrum Tiszaújvárosi Brassai Sámuel Szakgimnáziuma
Technikum és *Szakközépiskolája Szakképző Iskola*
3580 Tiszaújváros, Rózsa út 10.
Tel.: 49/542-180, e-mail: brassai@brassai-tiszaujvaros.hu brassai@szerencsiszc.hu

26. Tiszapalkonyai Napsugár Óvoda
3587 Tiszapalkonya, Dózsa György út 3/A.
Tel.: 49/342-265, e-mail: napsugarovoda@tiszaujnet.hu
27. Tiszaújvárosi Széchenyi István Általános Iskola
3580 Tiszaújváros, Deák Ferenc tér 16.
Tel.: 49/542-198, e-mail: szechenyi@tujvaros.hu
28. Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium és Kollégium
3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 13.
Tel.: 49/540-096, e-mail: eotvos@tujvaros.hu
29. Tiszaújvárosi Eötvös József Gimnázium, **Szakgimnázium** és Kollégium
Középiskolai Kollégiuma
3580 Tiszaújváros, Munkácsy Mihály út 26-28.
Tel.: 49/540-096, e-mail: eotvos@tujvaros.hu
30. Tiszaújvárosi Hunyadi Mátyás Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
3580 Tiszaújváros, Alkotmány köz 2.
Tel.: 49/544-530, e-mail: tujvarosisk@tujvaros.hu
31. Tiszaújvárosi Hunyadi Mátyás Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola **Rózsa**
úti Telephely-Éltes Mátyás Tagiskola
3580 Tiszaújváros, Rózsa út 14.
Tel.: 49/544-530, e-mail: tujvarosisk@tujvaros.hu **eltes@tujvaros.hu**
32. Tiszaújvárosi Napközi Otthonos Óvoda **Szivárvány Óvoda**
3580 Tiszaújváros, Pajtás köz 13.
Tel.: **49/341-080 548-216**, e-mail: szivarvany@tujvaros.hu
33. Tiszaújvárosi Napközi Otthonos Óvoda Bóbita Óvoda **Telephely**
3580 Tiszaújváros, Kazinczy út 1.
Tel.: **49/341-080 548-216**, e-mail: szivarvany@tujvaros.hu
34. Tiszaújvárosi Napközi Otthonos Óvoda Tündérvilla Óvoda **Telephely**
3580 Tiszaújváros, Alkotmány köz 1.
Tel.: **49/341-080 548-216**, e-mail: szivarvany@tujvaros.hu
35. Tiszaújvárosi Napközi Otthonos Óvoda Szederinda Óvoda, **Telephely**
3580 Tiszaújváros, Dózsa György utca 9.

Tel.: 49/341-080 548-216, e-mail: szivarvany@tujvaros.hu

36. Tiszapalkonyai Széchenyi István Általános Iskola
3587 Tiszapalkonya, Hősök tere 10.
Tel.: 49/540-126, e-mail: tizza10@tiszaujnet.hu

37. Tiszaújvárosi Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda
3580 Tiszaújváros, Rózsa út 12.
Tel.: 49/542-203, e-mail: szentistvan@tujvaros.hu

2.3.5 Jogi tájékoztatásnyújtás

A szolgáltatás célja, hogy a Tiszaújvárosi járás területén **élőknek embereknek** jogi kérdéseikben és ezzel kapcsolatos ügyintézéseikben szakszerű segítség biztosítására kerüljön sor. A szolgáltatást végző szakember segít eligazodni a jogi kérdésekben és tanácsadást biztosít a kliensek vitatott ügyeit illetően.

Az érintett településekkel kötött megállapodásban foglaltak szerint 1 fő havi 4 órában látja el, páros héten szerdai napokon 15.00-17.00 óra között előjegyzéses rendszerben, negyedórás beosztás alapján.

A szolgáltatás igénybevétele kizárólag a Család- és Gyermejkölési Központ székhelyén vehető igénybe, térítésmentesen.

2.3.6 Pszichológiai tanácsadás

A szolgáltatás célja, hogy a járás területén élő, elsősorban a központ és szolgálatok klienskörébe tartozó felnőttek és gyermekek szakszerű segítséget kapjanak problémáikat illetően. A szakember

- tanácsadást és vizsgálatot biztosít a kliensek részére,
- pszichológiai szupervíziót tart a munkatársak és vezetők részére,
- egyéni esetmegbeszélést biztosít a munkatársak és szakmai vezetők számára,
- valamint családkonzultációt és családterápiát biztosít.

Az érintett településekkel kötött megállapodásban foglaltak szerint 1 fő havi 30 órában látja el a feladatot. A megbízási szerződéssel foglalkoztatott klinikai szakpszichológus a járásban

működő szolgálatok családsegítői számára is biztosítja feladatellátását havi 1-1 órában, keddi napokon előre egyeztetett időpontban.

A szolgáltatás igénybevétele kizárólag a Család- és Gyermekjóléti Központ székhelyén vehető igénybe, térítésmentesen; előzetes személyes, vagy telefonos jelentkezés alapján a szakember biztosít időpontot.

2.3.7 Fogytékosságügyi tanácsadás

A Tiszaújvárosi járásban a szolgáltatást a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény alkalmazásában álló fogyatékosügyi tanácsadó látja el havi egy alkalommal – minden hónap első csütörtöki napján – 2 óra időtartamban. Az ügyfélfogadásra való időpontkérés történhet a fogyatékosügyi tanácsadónál, vagy az esetmenedzsereken és családsegítőkön keresztül.

A fogyatékosügyi tanácsadás célja az információnyújtás, a tájékoztatás, a tanácsadás és a szemléletformálás. A szolgáltatás célcsoportjába tartoznak a fogyatékossgal élők, egészségkárosodott személyek és hozzátartozóik; a sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők és hozzátartozóik; mindenki, aki még a szakértői vizsgálat előtt áll és a fogyatékos személyekkel kapcsolatban álló szakemberek.

A tanácsadás során információt nyújt a fogyatékossgügyi tanácsadó a diagnózis felállításának folyamatáról, szakértői szervekről; sajátos nevelési igényű gyermek tanulási, fejlesztési lehetőségeiről; pénzübeli és természetbeni ellátásokról; foglalkoztatásról szociális szolgáltatásokról; gondnokság alá helyezésről, támogatott döntéshozatalról; közösségi életéről (szülőcsoportok, érdekvédelmi szervek). A tanácsadó közreműködik ügyintézésben, közszolgáltatásokhoz való hozzájutásban. Életvezetési tanácsadást nyújt, hozzátartozói csoportot működtet, érzékenyítő foglalkozásokat tart a többségi társadalom részére.

2.3.8 Családterápia, családkonzultáció

- *Családkonzultáció:*

A családkonzultáció célja, a család megsegítése, hogy az adottságaikhoz, lehetőségeikhez képest optimálisan működő családdá váljanak.

Egy olyan módszer, ahol a segítők az egész család működését figyelik. Párkapcsolati probléma esetén a feleket meghallgatják a szakemberek. A családkonzultáció során a felek nem tanácsot kapnak, a szakemberek nem hibáztatnak senkit, de érzékeltetik a családtagokkal, hogy ki, hogyan hat a másokra. Ezáltal igyekeznek kiigazítani a kapcsolatrendszer zavarait oly módon, hogy a család saját erőforrásait használja a problémamegoldásra.

Módszere: a család valamennyi önkéntes tagjának bevonásával, szakember segítségével, a családterápia alkalmazott módszereivel, a család saját erőforrásainak mozgósításával problémamegoldásra tesz szert.

Igénybevétele: önkéntes jelentkezés alapján, illetve delegált módon.

Időtartama: általában 2-3 hetes gyakorisággal javasolt, összesen 3-6 alkalommal kb. másfél óra időtartamban.

- *Családterápia:*

A családterápia fő célja a család működésének javítása minden szinten: a kölcsönös megértés és érzelmi támogatás erősítése a családtagok között, a megküzdési készségek és a probléma megoldási stratégiák fejlesztése. A szolgáltatás során a család valamennyi családtag bevonásával, szakemberek segítségével saját erőforrásait mozgósítva megtalálhatja a megoldást problémáira.

A családon belüli működési zavarok, konfliktusok kezelésére és megoldására szervezett szolgáltatási forma. A családot egységként, rendszerként kezelő segítő beavatkozás, amely a családtagok kölcsönhatásának, kommunikációjának átstrukturálására, hatékonyá tétele révén próbál változást létrehozni. A családtagokat az egész családdal való foglalkozás segítségével kezeli, támogatja, így az egyensúlyát veszített családi rendszernek nagyobb lehetősége van rendeződni.

Ajánlott:

- a család/pár krízisbe kerül (pl. megcsalás, munkahely elvesztése, betegség, gyász stb.),
- hosszú ideje fennálló, megoldhatatlannak tűnő konfliktusok (pl. folyamatos viták, veszekedések, türelmetlenség egymással, stb.),
- egy vagy több családtagnál fellépő pszichés vagy testi panaszok (pl. szorongás, kényszeres zavarok, bulimia, anorexia, kisgyerekeknél bepisilés, stb.),
- gyermeknevelési nehézségek, vagy szülői alkalmassági dilemmák,
- családi életciklusváltással járó nehézségek (pl. elköteleződés, házasságkötés, kisgyermek születése, kamasz gyerek a családban, iskolai nehézségek, felnőtt gyermekek kibocsátása, stb.),
- párkapcsolatban jelentkező szexuális zavarok,
- családi traumatizáció feldolgozása, családon belüli erőszak megszüntetésének segítése esetén.

Az első alkalom az ismerkedés, a probléma felvázolásának jegyében zajlik, melynek végén a felek eldöntik a közös munka folytatását, vagy elzárkóznak előle.

Amennyiben megállapodás születik a terápia folytatásáról, akkor megbeszélésre kerülnek a keretek (helyszín, résztvevők, alkalmak száma, lemondás feltételei, titoktartás, stb.) és a terápia célja is, mely utóbbi úgy kerül meghatározásra, hogy az minden családtagnak fontos legyen. A további alkalmak segítenek jobban megismerni az érintett feleket, megérteni a problémát és meghatározni a működésmódot, amin változtatni szükséges. Néhány alkalom után összegzésre kerülnek az addigi történések és értékelik a folyamatot a kitűzött cél függvényében.

A szolgáltatások időpontjai az ellátást biztosító szakemberrel történő előzetes egyeztetést követően kerülnek kitűzésre a következő időintervallumon belül:

- hétfő és kedd: 7.30-10.00 óra,

- szerda: 15.30-17.00 óra között.

A küldő esetmenedzser, családsegítő **munkatárs** előzetesen konzultál a szolgáltatást ellátó szakemberrel, aki időpontot ad. Lehetőség szerint a delegáló **munkatárs segítő szakember** az első ülésre elkíséri a családot és összeköti a szolgáltatással, szakemberrel a klienseket.

A családterapeuta írásban visszajelez a szolgáltatás megvalósulásáról, vagy elmaradásáról, annak okairól, valamint az elért változásokról.

A családkonzultáció és családterápia megvalósítása családkonzulens/családterapeuta képzésen részt vett munkatárs közreműködésével történik, aki az intézménnyel kötött megbízási szerződés alapján látja el feladatát. A szolgáltatás igénybevétele előjegyzés alapján történik.

2.4 Egyéb közösségfejlesztő rendezvények, szabadidős programok szervezése

2.4.1 Napközis Tábor

Hagyományörző programként a Család- és Gyermekjóléti Központ nyári napközis tábort szervez évente a tiszaujvárosi **lakosság köréből** a 6-10 éves gyermekek számára, egy hét időtartamban. Közösségépítő, szabadidő strukturáló, tematikus jellegű program, mely kézműves, mozgásos, kreatív, kulturális jellegű programjaival értéket képvisel a digitális világban. További cél a közös élmények szerzésén keresztül az egészséges társadalmi életre nevelés, az általános értékek átörökítése, valamint a munkavállaló szülőknek nyári gyermekfelügyelet biztosításával történő tehermentesítése.

A tábor változó helyszíneken valósul meg, mindenkor a tematikától függően, melyet a szakmai egység óvodai és iskolai szociális segítői állítanak össze és valósítanak meg munkaidőben.

A táborban való részvétel **részben** önköltséges, egyszeri meleg étkeztetés a résztvevők számára önköltségen biztosítható igény szerint. **a Tiszaujvárosi Intézményműködtető Központ Központi Éttermében.**

2.4.2 Köznevelési intézmények szervezésében megvalósuló táborokban történő részvétel, programszervezés

Az óvodai és iskolai szociális segítők a járási köznevelési intézmények felkérésének eleget téve az iskolák által szervezett nyári táborokban szervezőként vesznek részt. Kreatív, mozgásos, önismereti feladatok biztosításával tartalmas és színvonalas programok szervezésére kerül sor.

2.4.3 Csoportfoglalkozások iskolai szociális munka keretében

Az óvodai és iskolai szociális munkát végző segítő szakemberek feladatvégzésük során a köznevelési intézmények szükségleteit szem előtt tartva csoportfoglalkozásokat tartanak adott témákban az iskolák falain belül. Témától függően a szakmai egység esetmenedzsereivel közösen kerül sor a csoportfoglalkozások megszervezésére az azzal érintett évfolyamokon és osztályokban.

A csoportfoglalkozások ideje és témája: mindenkor az adott köznevelési intézménnyel egyeztetve, annak igényeit, a gyermekek körében tapasztalt aktuális problémákra fókuszálva, a fiatalok életkori sajátosságaira alapozva kerülnek megszervezésre folyamatos jelleggel.

Cél:

- A Család- és Gyermejjóléti Központ munkatársainak minél szélesebb körben történő megismertetése a járási köznevelési intézményekbe járó gyermekek és pedagógusok körében.
- A jelzőrendszeri tevékenység támogatása, a rendszer működésének többszintű kiépítésére törekvés.
- Bizalomépítés a szakemberek és a Család- és Gyermejjóléti Központ felé.
- A szakmai feladatot ellátó munkatársak támogatása egy adott munkaközösségen belül.
- Prevenció, korrekció, példamutatás, fejlesztés, konstruktív foglalkoztatás.

2.5 A család- és gyermekjóléti szolgálatok szakmai támogatása

A járási jelzőrendszeri tanácsadó

- havi egy alkalommal csoportos, valamint egyéni formában a szolgálat munkatársaival esetmegbeszéléseket szervez,
- tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető, más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról,
- a szolgálatok prevenciós munkáját segíti (tematika kidolgozása, módszerek és technikák segítése, szervezés, előadások megtartása),
- a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer működtetését segíti, koordinálja, a települési jelzőrendszeri intézkedési terveket összegyűjti,
- a szolgálatokhoz beérkező jelzéseket fogadja és összegyűjti heti rendszerességgel, hétfői napokon (az előző hétre vonatkozóan),
- segíti a szolgálatokat szabadidős programjaik (különösen az iskolai, óvodai szünetek időtartamára) szervezésében igény szerint,
- ha a szolgálatok feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, bevonja a szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívja annak figyelmét a szolgáltatás nyújtására.

2.6 Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer járási szintű koordinációja

A feladat ellátására a Család- és Gyermekjóléti Központ járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki, aki

- részt vesz esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken, települési jelzőrendszeri tanácskozáson,
- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,

- összegyűjti a települések jelzőrendszeri intézkedési tervét,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- kivizsgálja a jelzőrendszeri tagoknak a család- és gyermekjóléti szolgálat működésére vonatkozó jelzéseit, panaszait, segítséget nyújt konfliktusok megoldásában,
- megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- jelez a gyámhatóság felé, amennyiben a jelzőrendszeri tagok valamelyike nem tesz eleget jelzési, vagy együttműködési kötelezettségének,
- igénybe veszi a **vár**megyei kormányhivatal szakmai támogatását, évente egyszer részt vesz az általa szervezett értekezleteken, szakmai megbeszéléseken, kérésre adatot szolgáltat,
- segítséget nyújt a családsegítő munkatárs számára – különösen alkalmazásának első évében kétheti rendszerességgel, ha az egyedül látja el a szolgálat feladatait, és a képesítési előírások teljesítése alól felmentést kapott,
- folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

3. Személyi és tárgyi feltételek

Személyi feltételek

Az **15/1998. (IV.30.)** NM rendelet 1. sz. mellékletében előírt szakképzettségi és szakmai létszám normáinak a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársainak szakképesítése és száma megfelel. A hatósági feladatokhoz kapcsolódó gyermekvédelmi tevékenységet 5 fő esetmenedzser, a szociális diagnózisok felvételét 1 fő esetmenedzser, míg az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet 5 fő biztosítja. A szakmai vezetést 1 fő látja el, aki egyben a járási jelzőrendszeri tanácsadó is. A szakmai munkát 1 fő szociális asszisztens segíti.

A járási települések ellátása az esetmenedzserek közötti elosztás alapján történik, melyet a szakmai vezető készít el. Az esetmenedzserek heti munkaideje 40 óra, melyből 20 órát terepen

töltenek Tiszaújvárosban és a járási településeken a munkaköri leírásukban foglaltak szerint kötetlen munkaidőben. **Az óvodai és iskolai szociális segítők heti 40 óra részben kötött munkaidő beosztással, reggel 7.00 és este 20.00 óra közötti munkaidőkeretben, rugalmas munkaidőben látják el feladataikat igazodva a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a köznevelési intézmények munkarendjéhez, azok programjaihoz, közösségi életéhez, a szülők elérhetőségéhez. Az óvodai és iskolai szociális segítők munkavégzése általános munkarendben történik. A Család- és Gyermekjóléti Központban történő munkakezdést követően az előre elkészített munkabeosztás szerint – melyet előzőleg a szakmai vezető jóváhagyott – megjelenik a munkavégzés helyén az adott köznevelési intézményben. A megállapított munkabeosztástól kizárólag a szakmai vezetővel egyeztetve, annak engedélyével lehet eltérni. A munkaidő tartalmazza a köznevelési intézmények eléréséhez szükséges utazás időtartalmát.**

Tárgyi feltételek

Az esetmenedzserek a járási települések közötti utazáshoz erre a célra használt szolgálati gépjárművet használnak, továbbá **asztali számítógép**, laptop, mobiltelefon biztosított, védelmi eszköz esetmenedzszerenként 1-1 hangspray. A szolgáltatási helyeken számítógépes hozzáférés, telefon, nyomtató rendelkezésre áll. Az óvodai és iskolai szociális segítők számára a települések/intézmények közötti utazásra autóbusz, szolgálati gépkocsi, valamint saját gépkocsi használatára van lehetőség, továbbá laptop, mobiltelefon biztosított. A központ adminisztrációs tevékenysége számítógépes program alapján működik.

V. Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatások igénybevétele alapvetően három módon történhet:

- önkéntesen
- jelzést követően
- együttműködésre kötelezés alapján

A szakmai egység által biztosított szolgáltatások térítésmentesen vehetők igénybe.

Önkéntes megkeresés során a központ dolgozói általános tájékoztatást adnak a szakmai egység munkájáról és az igénybe vehető szolgáltatásokról. A kliens által saját problémájának ismertetését követően – amennyiben az a Központ kompetenciájába tartozik – az adatok felvételére, majd a szolgáltatáshoz történő rendelésre kerül sor.

A hatósági intézkedés hatálya alatt álló gyermekekkel és családokkal együttműködési kötelezettség alapján tart kapcsolatot az esetmenedzser a települési Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok jelzése, kezdeményezése szerint, valamint a **gyámhivatal gyámhatóság** határozata alapján. A Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere a hatósági intézkedés hatálya alatt álló gyermek és szülője számára a gondozási-**nevelési** tervben feladatként határozza meg a speciális szolgáltatások igénylését, segítséget nyújt a szolgáltatások igénybevételéhez, és ellenőrzi, hogy megtörtént-e az igénybevétel. Az együttműködési kötelezettség a hatósági intézkedés elrendelésétől, annak fenntartása indokoltságáig, illetve a gyermek nagykorúságáig áll fenn.

A szolgáltatás kontroll és segítő/támogató jellegű, térítésmentesen igénybe vehető ellátási forma.

Az önkéntesen igénybe vehető szolgáltatások a jelentkező probléma megoldásáig igényelhetők, melyek lehetnek egyszeri, vagy többszöri segítő beavatkozások. A tanácsadás jellegű szolgáltatások előjegyzés alapján vehetők igénybe.

Az esetmenedzserek, valamint az óvodai és iskolai szociális segítők tevékenységüket a szociális munka etikai szabályai szerint végzik, melynek során mindenekelőtt a gyermekek érdekeit tartják szem előtt.

VI. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

A Család- és Gyermekjóléti Központ belső kapcsolatrendszere az intézmény integráltságán alapszik, a szakmai egységekkel történő napi személyes, belső telefonos és belső elektronikus levelezési rendszeren keresztüli kapcsolattartás és szoros együttműködés a gyermekvédelmi tevékenység prevenciós jellegét erősíti. A Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenysége elsősorban a járási településeken működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok munkájával szorosan együttműködve team munka keretei között, szakemberek (pszichológus, jogász,

szociális munkás, pedagógus, orvos) bevonásával történik az alábbiak szerint:

- személyes és telefonos kapcsolattartás esetektől függően a család/egyén gondozási tervben foglalt feladatok alapján, a tervben meghatározott gyakorisággal
- esetmegbeszélések, esetkonferenciák keretében
- írásos – postai és elektronikus úton – megkeresések által (véleménykérés, heti jelentések)

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszert működtet, melynek célja a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek, családok, egyének felkutatása, szociális helyzetük figyelemmel kísérése és a részükre nyújtott szolgáltatások koordinálása. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a hozzá beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a Család- és Gyermekjóléti Központnak. A jelzőrendszeri tagokkal a kapcsolattartás az alábbiak szerint történik:

- minden év február 28-ig gyermekvédelmi tanácskozás keretében minden jelzőrendszeri taggal személyesen,
- évi 6 alkalommal szakmaközi megbeszélések során személyesen, az érintett szakemberekkel,
- telefonon, személyesen, postai és elektronikus konzultáció a jelzőrendszeri tagokkal egy-egy aktuálisan felmerülő eset, probléma, téma kapcsán.

VII. A család- és gyermekjóléti szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

1. A szolgáltatás közzétételének helyi módja

A központról szóló tájékoztatás az elektronikus médiában a www.human.tujvaros.hu intézményi honlapon, továbbá az érintett települések honlapjain elérhető. Nyomatott formában folyamatosan aktualizált szórólapokon ad a szakmai egység tájékoztatást működéséről, annak módjáról és formáiról, valamint a Tiszaújvárosi Krónikában, mint helyi hetilapban jelennek meg az intézménnyel kapcsolatos információk és változások. Aktuális témákról, rendezvényekről a helyi, városi televízióból, **valamint az intézmény közösségi média (Facebook) felületén** is lehet értesülni időszakosan.

A társintézményekkel, valamint a jelzőrendszeri tagokkal történő kapcsolattartás során, illetve a számukra szervezett szakmai konferenciák, rendezvények alkalmával szintén sor kerül információk átadására.

2. Konkrét tájékoztatási kötelezettség

A szolgáltatást igénybe vevőt, illetve érdeklődőt az esetmenedzser/szociális diagnózist készítő esetmenedzser/óvodai és iskolai szociális segítő tájékoztatja a probléma kezeléséhez igénybe vehető szolgáltatásokról, ellátásokról, támogatásokról, az igénybevétel módjáról, feltételeiről.

Az intézmény vezetője a ~~Szt.~~ *Szoctv.* 94/E. § (3) bekezdésének eleget téve az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos adatokról minden éven tájékoztatót készít, melyet mindenki által jól látható, hozzáférhető helyen kifüggeszt, ahogy az intézményegység tanúsítványát, ellátottjogi képviselőjét, elérhetőségét, a szolgáltatás nyitvatartási rendjét, ügyfélfogadását, elérhetőségének módját, formáját (cím, telefon, e-mail) is.

A panaszkezelés az intézményi panaszkezelési szabályzat alapján történik. A kliensek a szakmai egység *Adatvédelmi tájékoztató és nyilatkozat* dokumentumából kapnak írásos formában tájékoztatást a jogorvoslati lehetőségekről.

VIII. Szakmai felkészültség biztosítása

A szakmai felkészültség biztosításának módja

A szakmai felkészültséget az intézmény többféle módon biztosítja a járási településeken működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok családsegítői számára, amelynek célja a szakmai információ és tapasztalatcsere, illetve a családsegítők mentálhigiéniájének karbantartása és a kiegészítés megelőzése.

A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai támogatás nyújtása keretében:

- havi rendszerességgel esetmegbeszélőt tart az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok szakemberei számára

- szükség esetén, előre egyeztetett időpontban személyes konzultációt biztosít az intézményvezető és a szakmai egységvezető az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgáltatást biztosítók számára.
- a járási településeken dolgozó családsegítők részére csoportosan havonta, valamint egyénileg előre egyeztetett időpontban is biztosított a szupervízió lehetősége.

A gyermekjóléti szolgáltatást végző személyek folyamatos szakmai továbbképzésen kötelesek részt venni, valamint munkakörük betöltéséhez szükséges tanfolyami előírásoknak kell eleget tenniük. A szakmai vezető meghatározott időközönként vezetőképzésen vesz részt.

A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel és a program szerinti feltételek teljesítésével teljesíthető. A továbbképzés továbbképzési időszakokban történik. A továbbképzési időszak tartama négy év.

A továbbképzési kötelezettség teljesítésének mérése pontozással történik. Az esetmenedzserek, **szociális diagnózist készítő esetmenedzser**, valamint az óvodai és iskolai szociális segítők minősített továbbképzési programokon való részvételét az intézményvezető biztosítja, amely a szakmai vezető által előre elkészített ütemterv, továbbképzési terv alapján történik.

Az intézmény a szakmai folyóiratok beszerzésével és a jogszabályok interneten történő elérhetőségével segíti az esetmenedzserek önképzését.

A szakmai felkészültség biztosításának formái:

- szakmai tanfolyam,
- szakmai személyiségfejlesztő foglalkozás,
- szakmai tanácskozás,
- szakmai műhely,
- esetmegbeszélés,
- szupervízió,
- folyamatos önképzés.

A továbbképzéseken szerzett információkat stábülés keretén belül a munkatársak megosztják egymással, ahol lehetőség nyílik kérdezni egymástól, valamint megbeszélni, esetlegesen megvitatni a hallott információkat. A térségben működő családsegítő munkatársakkal a havonta megrendezésre kerülő esetmegbeszélés keretében kerül sor az információk átadására.

IX. Szakmai dokumentáció

A hatósági intézkedés hatálya alatt álló gyermekek és családjainak gondozása során az Országos Szociális Információs Rendszer Gyermekünk Védelmében informatikai rendszer modulját használja az esetmenedzser a segítő munka dokumentálása céljából.

Az óvodai és iskolai szociális segítő a Szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők tevékenység bevezetéshez elnevezésű kiadvány iránymutatása szerint dokumentál, valamint a Magyar Államkincstár Igénybevevői Nyilvántartásában (KENYSZI rendszerben) jelentési kötelezettsége van.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzser a szociális- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által e célra rendszeresített, KENYSZI rendszerben található **Szociális Ágazati Portálon közzétett** adatlapot használja a diagnózis elkészítéséhez, valamint a KENYSZI rendszerben jelentési kötelezettsége van.

X. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

1. A gyermekek jogai

A gyermeki jogok, - melyet az ~~1997. évi XXXI. tv.~~ **Gyvt.** 6,7,8,9,11. §-ai részletesen szabályoznak, a következő módon érvényesülnek - a Család- és Gyermekjóléti Központnál:

- Kiemelt feladat a gyermek értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének biztosítása, saját családjában történő nevelésének elősegítése.
- Az esetmenedzserek az **Szociális Munka** Etikai Kódexének megfelelő normarendszerrel látják el feladataikat, melyről a szolgáltatást igénybe vevőket szóban és nyilatkozat aláírásával tájékoztatják, mind a gyermeki jogokról, ezek védelméről, valamint a szülői jogok érvényesüléséről. Kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekjogi képviselő tevékenységének ismertetésére, a gyermekek jogainak minél szélesebb körű védelme érdekében.
- A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.

Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye területileg illetékes gyermekjogi és ellátottjogi képviselőinek elérhetőségei az intézmény ellátottak számára is rendelkezésre álló helyiségének, a váróhelyiség falára, jól látható módon, minden elérhetőség (név, telefonszám, e-mail) megjelölésével került elhelyezésre, a változásokat folyamatosan aktualizálva.

2. Szülői jogok

- A Család- és Gyermekjóléti Központ különös figyelmet fordít a szülői jogok érvényesülésére, tájékoztatással, érdekképviseléssel és megfelelő szolgáltatások közvetítésével.
- Ha a szolgáltatást igénybe vevő vélelmezi, hogy emberi, személyiségi, szülői jogai, a kapcsolattartás, a szociális segítőmunka során adatvédelmi és titokvédelmi jogai nem érvényesülnek, valamint nem megfelelő ellátásban részesül, panasszal fordulhat közvetlenül a szakmai vezetőhöz, illetve az intézmény vezetőjéhez, akitől írásban kap tájékoztatást panaszának elbírálásáról.
- Amennyiben panasz kivizsgálásával nem elégedett, az ellátott jogi képviselőhöz, illetve a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

3. A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szakemberek jogai

- A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberiségüket és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- A Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserei, **valamint az** óvodai és iskolai szociális segítői, **valamint szociális diagnózist készítő esetmenedzsere** közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

Tiszaújváros, 2026. március 20.

Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ
3580 Tiszaújváros, Kazinczy út 3.

Tel.: 49/548-190 E-mail: human@tujvaros.hu

Levelezési cím: 3581 Tiszaújváros, Pf.: 64.

Ikt.sz.:

Intézményi keret-megállapodás

Az alábbi megállapodás létrejött egyrészről, a Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ (Tiszaújváros Kazinczy út 3.), másrészről 3580 Tiszaújváros,szám alatti lakos gyermek kapcsolattartása ügyében, a kapcsolattartásban részt vevő vér szerinti hozzátartozó:

..... (szül. hely:....., szül. idő:,
 an.:..... állandó lakcím:..... szám alatti lakos, mint
kapcsolattartásra jogosult szülő/nagyszülő/egyéb rokon között.

Kapcsolattartás meghatározott ideje:

Ideje: A megjelölt napokon órától – óráig terjedő időintervallumban.

A gyermek kapcsolattartásra jogosulthoz történő átadásának ideje:óra.

A gyermek gondozó szülőhöz történő átadásának ideje: óra.

Kapcsolattartás módja: **felügyelt/nem felügyelt**

A folyamatos kapcsolattartás elmaradása esetén annak pótlására hónap órától óráig van lehetőség a megjelölt helyen.

A kapcsolatügyelet általános szabályai:

- A szolgáltatás működtetéséhez rendelkezésre álló tárgyi eszközöket (játékok, könyvek, játszószőnyeg) a központ a családok rendelkezésére bocsátja a kapcsolattartás idejére. A játékokat rendeltetésüknek megfelelően kell használni. A berendezés és a tárgyi eszközök épségére vigyázni kell! A kapcsolattartás alatt használt játékokat a kapcsolattartás végén a helyükre kell tenni! Ez a kapcsolattartó szülő/hozzátartozó feladata és felelőssége.
- Amennyiben a játékok és eszközök használatuk ideje alatt megrongálódnak, úgy azokért anyagi felelősséggel tartoznak az érintett felek.
- A kapcsolatügyeleti munkatársak a szolgáltatás során a gyermek biztonságát és jogait veszik figyelembe.

- A felek együttműködnek a kapcsolatügyi leti munkatársakkal, betartják a házirendet, a kapcsolattartási folyamatban tartózkodnak egymás sértetetésétől. Aktívan részt vesznek a gyermek kapcsolattartását elősegítő megoldások keresésében.
- Kapcsolattartást kizárólag a bíróság vagy a Gyámhivatal gyámhatóság kérhet, melyben külön megjelöli, hogy felügyelt kapcsolattartásról van-e szó.
- Az esetmenedzserek a találkozások tapasztalatait a kapcsolattartási naplóban rögzítik.
- A kapcsolattartási ügyelet/kapcsolatügyelet szolgáltatás az intézmény ellátási területén (Tiszaújváros járás települései) életvitelszerűen tartózkodó érintett felek számára biztosított, és ingyenes.

A kapcsolattartási ügyelet/kapcsolatügyi leti találkozások felfüggesztésre kerülnek:

- Ha a kapcsolattartásra jogosult nem tartja be a keret megállapodásban foglaltakat, valamint a házirendet.
- Ha a kapcsolattartásra jogosult nem jelenik meg és ezt nem jelezte előre telefonon.

Panasz esetén az Integrált Jogvédelmi Szolgálat területileg illetékes gyermekjogi képviselőjéhez fordulhat, akinek neve és elérhetőségei az intézmény belső falára kifüggesztésre kerültek és mindenki számára elérhetőek.

A kapcsolatügyelet házirendjét megismertük, és elfogadjuk, a fenti szabályokat tudomásul vesszük. A megállapodásból egy példányt átvettünk.

Tiszaújváros, 20..... év hó nap

.....
szülő/törvényes képviselő

.....
kapcsolattartásra jogosult

A fenti szabályokat és a házirendet ismertettük a résztvevőkkel, aláírásukkal ezeket és a házirendet elfogadták és tudomásul veszik.

.....
szakmai vezető

.....
esetmenedzser

Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ
3580 Tiszaújváros, Kazinczy út 3.

Tel.: 49/548-190 E-mail: human@tujvaros.hu

Levelezési cím: 3581 Tiszaújváros, Pf.: 64.

HÁZIREND

Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ Kapcsolattartási ügyelet

A Kapcsolattartási ügyelet szolgáltatást a Tiszaújvárosi Humánszolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ az alábbi házirend szerint biztosítja:

- A Család- és Gyermekjóléti Központ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a ~~15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól szóló jogszabályokban~~ **a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben (a továbbiakban: NM rendelet)** foglaltak szerint jár el.
- A Kapcsolattartási ügyelet célja, hogy nyugodt, semleges helyet teremtsen kizárólag bírósági döntés, vagy **gyámhivatali gyámhatósági** határozat alapján, az abban meghatározottak szerint, a Tiszaújvárosban, vagy a Tiszaújvárosi Járáshoz tartozó települések valamelyikén élő gyermek(ek) és a külön élő szülő/hozzá tartozó számára a találkozásokra, illetve **együttlétre közös időtöltésre**, meghatározott időben/időtartamban, szükség szerint szakember jelenlétében.
- A szolgáltatás igénybevételére az alábbi időpontokban van lehetőség:
 - minden hónap első keddi napján 16.00 – 18.00,
 - minden hónap első és harmadik szombati napján 9.00 – 12.00 óra között.
- A **szolgáltatást** bírósági vagy **gyámhivatali gyámhatósági végleges** döntést követően lehet igénybe venni **a szolgáltatást**, az abban megjelölt feltételek **mellett szerint**.
- Az érintettek és az Intézmény a szolgáltatás nyújtásának megkezdése előtt a kapcsolattartást érintő lényeges kérdésekben írásos megállapodást kötnek, aláírásukkal igazolják, hogy elfogadták a házirendet; megállapodás nélkül a szolgáltatás nem vehető igénybe.

- A kapcsolattartásra kijelölt helyiségben csak a jogerős bírósági ítéletben, végzésben, **gyámhivatali gyámhatósági** határozatban megjelölt személyek tartózkodhatnak. A gondozó szülő és kísérei a kapcsolattartás teljes idejére elhagyják a Család- és Gyermekjóléti Központ területét.
- A kapcsolattartásra a gondozó szülő és a kapcsolattartásra jogosult köteles józan állapotban, felelősségteljes magatartást tanúsítva érkezni. Amennyiben bármelyik fél a gyermeket veszélyeztető magatartást tanúsít, a gyermek mindenekfelett álló érdekét szem előtt tartva, a kapcsolattartás megkezdésére nincs lehetőség. A kapcsolattartási ügyeletet ellátó munkatárs szükség esetén hívja a Rendőrséget a 112 segélyhívó számon és az intézmény feljelentéssel élhet az illetékes hatóság felé.
- **Ellenőrzött Felügyelt** kapcsolattartást kizárólag a bíróság vagy a **gyámhivatal gyámhatóság** rendelhet el, ami a hatóság újabb, e témát érintő ítéletéig/határozatáig van érvényben.
- A gondozó szülő távozásakor a Család- és Gyermekjóléti Központ kapcsolattartási ügyeleti munkatársainak megadja elérhetőségét, amelyen a kapcsolattartás ideje alatt – szükség esetén – elérhető.
- Méltánylást igénylő esetekben az ügyeletes szakember jóváhagyásával nem szükséges elhagyni az intézmény területét. Ebben az esetben a gondozó szülő, ill. a kísérő vállalják, hogy az ügyeletes szakember által a várakozásra kijelölt helyiségben tartózkodnak a kapcsolattartás ideje alatt.
- A kapcsolattartásra jogosult köteles nyugodt, szeretetteljes légkörben eltölteni a gyermekkel a kapcsolattartásra meghatározott időt. Amennyiben bármelyik fél agresszív, egyéb módon provokatív, a nyugodt légkört veszélyeztető magatartást tanúsít, félelmet keltő, fenyegető, szóbeli, és/vagy fizikai megnyilvánulással él, ez a találkozás azonnali leállítását, és az illetékes hatóságok tájékoztatását vonja maga után.
- A szolgáltatás működtetéséhez rendelkezésre álló tárgyi eszközöket (játékok, könyvek) a központ a családok rendelkezésére bocsátja a kapcsolattartás idejére. A játékokat rendeltetésüknek megfelelően kell használni. Ezek épségére vigyázni kell. A kapcsolattartás alatt használt játékokat a kapcsolattartás végén a helyükre kell tenni. Ez a kapcsolattartó szülő/hozzátartozó feladata és felelőssége.
- Amennyiben a játékok és eszközök használatuk ideje alatt megrongálódnak, úgy azokért anyagi felelősséggel tartoznak az érintett felek.
- Ételt/italt a szülők közös megállapodása alapján hozhat a kapcsolattartó fél a gyermeknek. A gondozó szülő írásban nyilatkozik arról, ha van olyan élelmiszer, amit a gyermek egészségügyi okok (pl. allergia, egyéb betegség) miatt nem fogyaszthat.
- A kapcsolattartási ügyelet szolgáltatás igénybevétele közben a felek a gyermekkel **való együttlétről eltöltött időről/kapcsolattartásról** készíthetnek fényképeket, illetve hang- és

videofelvételeket a másik fél előzetesen írásban rögzített hozzájárulásával. **A kép –, hang – és videofelvételeket amelyeket** azonban nem hozhatnak nyilvánosságra.

- A kapcsolattartás ideje alatt a kapcsolattartásra jogosult szülő/hozzátartozó felelős a gyermekért, illetve a gyermek szükségleteinek ellátásáért, kielégítéséért: öltözködés, higiénia, fájdalomcsillapítás.
- **A kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatás felfüggeszhető az alábbi esetekben: a keret megállapodás be nem tartása, a házirendben foglaltak megsértése, ha bármely fél a gyermeket veszélyeztető magatartást tanúsít (A bántalmazás bűncselekmény! A gyermek előtt történő ilyen cselekedet kimeríti a súlyos veszélyeztetés tényét. Különösen veszélyeztető helyzet, ha valamelyik fél a gyermeket [is] bántja), bármelyik fél együttműködésének hiányában, valamint a kapcsolattartási időpont megsértése esetén (kapcsolattartási időpont megsértésének minősül: bármely fél 15 percnél többet késik, a kapcsolattartáson nem jelenik meg, és erről időben nem tájékoztatja a munkatársakat).**
- **A később kezdődő kapcsolattartás befejezésének időpontja nem változik a megállapodásban foglaltakhoz képest. Ha a megadott időpontnál 15 perccel később érkezik az érintett felek bármelyike, úgy az aznapi kapcsolattartás elmarad. A pótlás csak a kapcsolattartási ügyelet munkatársaival előre egyeztetett időpontban – a határozatban/végzésben/ítéletben foglaltak szerint – lehetséges.**
- **A kapcsolattartási ügyelet munkatársai nem adnak át csomagot és üzenetet a másik félnek.**
- A kapcsolattartási ügyeleten történekről a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai „Kapcsolattartási napló” –t vezetnek az **15/1998. (IV.30) NM** rendelet vonatkozó paragrafusai alapján, melyet a kapcsolattartásra jogosult aláírásával lát el a kapcsolattartási alkalmak végén.
- Rendkívüli események alkalmával a kapcsolattartási ügyeletet **ellátó** munkatárs feljegyzést készít a történekről (pl.: késedelmes érkezés, kapcsolattartás bármilyen okból történő meghiúsulása, konfliktus az érintett felek között).
- A feleknek akadályoztatásuk esetén jelzési kötelezettségük van a találkozást megelőző 48 órával, **indoklással indokolva akadályoztatásuk okát** a központ, és a másik szülő fél felé.
- Rendkívüli akadályoztatás esetén az intézmény munkatársait, ill. a másik felet az esedékes találkozást megelőző munkanapon 12 óráig telefonon vagy írásban értesítik.
- A kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe.
- A házirend megsértése a gyermek kapcsolattartási jogának a megsértését is jelenti.

Panasz esetén az Integrált Jogvédelmi Szolgálat területileg illetékes gyermekjogi képviselőjéhez fordulhat, akinek neve és elérhetőségei az intézmény belső falára kifüggesztésre kerültek és mindenki számára elérhetők.

A házirendet elolvastam és tudomásul vettem, egy példányát átvettem.

Tiszaújváros, 20.....

.....

gondozó szülő/**törvényes** képviselő

.....

kapcsolattartásra jogosult szülő/hozzátartozó